

Edebiyat Defteri

sefa yılmaz **-Yazıları-**

Oluşturulma Tarihi:
23 Mayıs 2020 Cumartesi

Yayınlayan:
Edebiyatdefteri.Com
Türkiye'nin Kültür ve Sanat Platformu

KIRIK BİR EZGİ

YANSIMA

Bu ağustos sıcağında insan,içim üşüyor derse
siz nasıl karşılırsınız bilemem ama, benim içim gerçekten üşüyor.bir imtihan alevinden,bir ateş yalazından
geçiyorum sanki...
depresyonlar geçiriyorum iç dünyamda.yaşadıklarımız bir gerçek mi,yanılsama mı,bir illüzyon mu diye durup
düşündüğüm, geceyarıları kalkıp
neler yapmalıyım da bu durumdan kurtulmalıyım diye kaygılar ürettiğim vakidir.
kaygılar üretmek...geçmişini anımsamak.geleceği geçmişteki hatıralar üzerine bina etmek.yüzleşmek,kendini
sorgulamak,kendini okumak.kendin olmak.titretilmek ve kendine gelmek...
yolda kalmamaya söz vermek.yolda yürümeye birlikte yürümeye söz vermek.birliktelikleri anlamlandırmak bugün
daha bir önem taşıyor mu her geçen günden.
'öteki'nin varlığı kaybolmakta'ben'ortaya çıktıkça.halbuki'öteki' kardeşimizdi, bizden di,bizden bir parçaydı ve 'o'na
ulaşmanın bir zeminiydi,olmazsa olmazıydı...ama şimdi ne olduda bilemem ki;'öteki' başka-sı oldu.
'öteki' içimizde kayboldukça biz ölüyoruz.ve dahası yok oluş girdabına sürükleniyoruz.
bu ağustos sıcağında benim içim üşüyor.
(28.08.1997 çorlu.)

BURSA ŐİR AKŞAMLARI

30 Ocak 2009 tarihinde Bursa'da Osmangazi Belediyesi'nin tertiplemiş olduđu,22 dđnem Bursa milletvekili Faruk Ambarciođlu'nun katkılarıyla organize edilen, Metin ńnal Mengűőđlu, Mehmet Atilla Maraő, Cevat Akkanat,rRecep Garip ve ismini hatırlayamadıđım bir tasavvuf musikisi sanatçısının katıldıđı Ördekli kKűltűr Merkezinde gűzel bir Őiir akőamı idrak ettik. Emeđi gećenlere ve bu geceden haberdar olmama vesile olan deđerli dostum Sedat Servet Hocaođulları'na teőekkűrlerimi bir borç bilirim.

Proğramın gűndemini Faruk Ambarciođlu' nun kaleme aldığı Filistin dramını anlatan slayt eőliđinde ekrana dűően 'sapan taőları' isimli Őiiri 4.sınıf ńđrencisi Merve Beyaz isimli kızımızın yorumu belirledi.Gece katılımcı Őairlerin de belirttiği gibi; Gazze de vuku bulan insanlık dramından hareketle Filistin,aők ve acı konuőuldu.

İki oturum da ele alınan prođramın birinci oturumunda 'őiiir nedir? tanımlanabilir mi? Őiir tarzları ele alınırken, ikinci oturumda ise katılımcı Őairler kendi Őirilerinden bir demet sundular.katılımcı Őairler kendileini ifade ederken mensup oldukları Őiir havzalarının koordinatlarını da verdiler. Tűm katılımcılar kendilerini bűyűk bir geleneđin M Akif Ersoy'dan, N.Fazıl 'a ondan da yaőayan bűyűk Őair ve sanat ve kűltűr adamı,diriliő ekolűnűn kuramcısı Sezai Karakoç' la devam eden bir geleneđin takipçisi olduklarını sűylediler.

Benim dikkatimi çeken en ńnemli not; Őiirin tanımının yapılamayacađı fakat yapılmaya çalıőılması meselesi idi. Diđer ńnemli bulduđum deđerlendirme ise;tarih boyunca Őairlerin hűzűnle,acıyla anılması..Őair yűređinin hassasiyeti, duyuő ve hissediiő.M Atilla Maraő beyin gećen yıllar da kaybettiđimiz Alaaddin ńzdenńren' e ait ńlűm temasını iőleyen bir Őiir çok gűzeldi.Recep Garip beyin ise vahy ile ilham arasında bađ kurması ilginçti.Őair bu dikakte almak gerek...

Son sűz olarak derim ki;őiiir gűcű olanların sűzű deđil, sűzű olanların gűcű olsun .Tılsımını hep korusun . Bu tűr etkinliklerin devamı dileđiyle.

BUGÜN ŞAİRLERİ DİNLEME VAKTİDİR.

'BUGÜN ŞAİRLERİ DİNLEMENİN VAKTİDİR.' (S. Yalsızuçanlar.)

'Söylerken ağlayan şair
Doğururken ölen ana
İkisi de bir.

Aşk ve acı

Bu gece en ücra yanıma sığınabilir.' M.İslamoğlu.

30 Ocak 2009 tarihinde Bursa' da Osmangazi Belediyesi'nin tertiplemiş olduğu Bursa Şiir Akşamları Gecesine damgasını vuran ana tema bence;aşk ve acı idi desem abartı yapmış sayılmam.Recep Garip'in Filistin'li şair Mahmut Derviş'in söylediği İsraililer Filistinlileri öldürüyorlar ama bir şeyi unutuyorlar; aşkı öldüremiyorlar,bizim içimizde ki Filistin aşkını öldüremiyorlar tespitini dikkate almamız lazım.

Aklıma Nuri Pakdil ustanın; Filistin'i biraz daha sıkıştırmamız gerekiyor 'derimize 'tespiti geldi bu organizasyonu izlerken .Rahmetli Akif İnan'da dememişmiydi:Mescid-i Aksa'yı gördüm düşümde /bir çocuk gibiydi ve ağlıyordu/varıp eşiğine alnımı koydum/sanki bir yer altı nehri kaynıyordu./gözlerim yollarda bekler dururum /nerde kardeşlerim diyordu bir ses/ilk kiblesi benim ulu nebinin/unutur mu bunu acep herkes./şimdi kimsecikler varmaz yanıma.

C.Zarifoglu da yıllar önce dile getirmişti bugün Gazze de olup bitenden haberdar olmadan;

Farzet körsün/olabilir/elele tut/taş al ve at/kafiri bulur./hani ceylanların /hani cihat marşın/bir yumruk harbinden nasılda kaçtın/ en arka safta bile kalmadın/cengi attın,dünyaya daldın / tezeğe konan sinekler gibi/ dönüyor burgaç/dünya üstten,yanlardan daralıyor/ovalardan /dar geçitlere sürülen sığırlar gibi./bir gün ister istemez/ karşısında olacaksın kaçtıklarının./ dua et/o gün mahşer olmasın.

Sadık yalsızuçanlar'ın ifadesiyle bugün şairleri dinlemenin vaktidir.kendi adıma söylüyorum ; cebimde sapan taşları taşıyorum İsrail tanklarına atmak için.diplomasi paradigmamızı aşan bir şey var burada.kayaları kelimeler olan silahlar taşıyoruz göğsümüzde ...kesmiyor hiçbir yorum, analiz.vs. uluslararası ilişkiler kuramları kifayet etmiyor.diplomatların analizleri sadece beyin fırtınası . daha ötesi yok.

Bugün şairleri dinlemenin vaktidir.

1 ŞUBAT 2009 BURSA

ANAFOR

İçimde depreşen duygularım, tanımlayamadığım ve tanımadığım duygularım oluşuyor bazen.bu beraberinde anlatılması güç dönüşümler yaşamama neden oluyor iç dünyamda.bu oluşumlar kimi zaman bir seveda,kimi zaman bir esinti ve kimi zaman da aydınlık oluveriyor benim için.

Her sabah yeni bir ufuktur. Bu inancımı hep taşıyorum. Budur beni bunca olumsuzluğa karşı diri tutan.çocukluğumda hatırladığım babamın eve her gün getirdiği bir ulusal gazetenin logosuydu; 'her gün yeni bir başlangıçtır ve her gün dünya yeniden kurulmaktadır.' Müthiş bir ufuk.yeis yok.bu düşünce yaşamı sevmektir,öne almaktır,direnmeştir diye düşünüyorum...

Kendimi bir yolcu kabul ediyorum. Uzunca bir yol, uzunca bir koşu gideceğim mesafe.yol seveda belki.'sevda çok uzaklarda /ama Ferhat kazma da dağı.../ demiyor mu şair. Bu yolculuk ari düşünenlerin, seçkin sevdaların yolculuğudur.

'gidilmekle varılmaz,lakin varanlar gidenlerdir.'usul problemini aşanların vuslat diye bir sıkıntılarının olmadığını düşünüyorum...

ÇIKMAZ

Bir çıkmazın içerisinde modern insan .çıkmaZın içerisinde olan yalnızca modern insan değil.aynı zamanda bizlerde bu modern rahatsızlıklardan nasibimiz alıyoruz.çünkü bu hayat dediğimiz fenomeni birlikte soluyoruz.her ne kadar kendimizi moderniteyle mesafeli ilişkiler kuranlar gürhuna katsak ta bu durum böyle.bundan dolayıdır ki;kıyısından köşesinden biz de bu kaosun, stresin,yılğınlığın ez cümle çıkmazın içerisindeyiz.

Uluslar arası ilişkiler düzleminden tutun da en basit ve yalın insani ilişkiler ağına kadar bir yığın problemle karşı karşıyayız.eğer cevap aramaya kalkarsanız sorulacak çok soru var ya da;cevap aranılacak çok soru var modern hayata dair.problemler dizgesi yapabiliriz yada;piramidik bir yapı örneği sergileyebilir modern hayatın açmazları noktasında.insan teki olarak varoluş problemi, düşünme problemi düşünememe problemlerini sıralayabiliriz.bir toplumda yaşıyoruz.toplumunu toplum yapan;değerler hiyerarşisi yeniden tanımlanmaya muhtaç.Bahtımız mı demesi geliyor insanın içinden.Her insaf sahibi kafasını iki eli arasına alıp düşünmeli.Ve herkes kendi bulunduğu konumdan,kendi problemlerinden hareketle kafa yormalı,tahlil etmeli çözüm üretmeli.Doğru teşhis edilmeyen hiçbir problem çözüme kavuşturulamaz.Ünlü Fransız düşünürü Malerme'nin dediği gibi düşünmeyi kendimize iş yapmayı başkalarına havale edecek olursak bu yokoluş girdabından kendimizi kurtaramayız.
Bir dünya kurmalıyız yeniden sil baştan.insana ait olan bize ait olan. Doğallığı bozmadan...

DÖNÜŞÜM

içimde depreşen duygularım,tanımlayamadığım,tanıyamadığım dönüşümler,değişimler yaşıyor.Bu olup-bitenler kimi zaman bir sevdâ,kimi zaman bir esinti ve kimi zaman dâbir aydınlık oluveriyor benim için.

Her sabah yenibir ufuktur.bu inancımdır ki;beni diri tuttu.yaşama bağılı kıldı.yıllar önce babamın eve getirdiği okuduğumuz gazetenin logosunu hatırlıyorum:'her gün yeni bir başlangıçtır ve her gün dünya yeniden kurulmaktadır.' Bu düşünce yaşamı öne almaktır,sevmektir,varolmaktır diye düşünüyorum.

Kendimi bir yolcu diye kabul ediyorum.uzunca bir yol.uzunca bir koşu.gideceğim yer çok uzaklarda.yol sevdâ belki.'sevdâ çok uzaklar da, ama Ferhat kazmada dağı...'

Bu yolculuk ari düşlerin seçkin sevdaların yolculuğudur.bu uzunca sevdanın simetriğini çıkaranlara ne mutlu.

KOŞU

Hayat olanca çıplaklığıyla devam ediyor.olup bitenlere ölüp- gidenlere,düşüp-
kalkanlara,yürüyenlere-sürünenlere,acı çekenlere,

İnleyip sızlayanlara aldırmadan devam ediyor. Ve de devam edecek edeceği yere kadar.

Ne bizim feryatlarımız, tahammüllerimiz, tahayyüllerimiz ve ne de isyanlarımız hayatın o gizemli gücüne engel
olamıyor.ve ne de hesap-kitaplarımız.'hesapların üstünde bir hesabın'

Varlığını unutuyoruz çoğu kez .

Ne yapmalıyım nasıl yapmalıyım diye kendimi sorguya çekiyorum .salim olmalıyım. Sağlıklı düşünmeliyim .

üretmeliyim.tüketimin büyümesine kapılmadan kendime ait bir dünyanın parametreleriyle düşünüp bir çizgi, bir hat
oluşturmalıyım.'pahalı zevklerin ucuz kahramanlıkların 'sahibi olmadan.

Öncelikle kendim olmalıyım.kendimizi bulana kadar da koşmalıyım hiç durmadan.çünkü bizler;'koşu bittikten sonra
da koşan atlarız.'

ZAMANIN TANIĞI OLMAK.

Zamanın tanıkları olacağız.yaşadığımız hayatın tanıkları olacağız.bizden sonraki kuşağa ayna olacağız.dürüst olur isek,erdemden namustan nasibizi almış isek tarihin önünde ki tanıklığımız bizim sosyal hayatımızda bir katma değer üretmese de bizden sonraki kuşak için çok şeyler,çok anlamlar ifade eder diye düşünüyorum.üstlenmiş olduğumuz sosyal roller, sorumluluklar üzerimize ağır yükler yüklüyor şüphesiz.Altında kaldığımız,ezildiğimiz muhakkak.Ama, 'önemli 'olan yanlarımızın yanına 'değer' katıp kendimizi 'değerli' kılamıyor isek vay halimize.Önemli olan değerden nasip almamışsa zamanla önemi kaybolacağından silinip gidecektir.Silinmeme adına tarihin bu döneminde 'reel-politik'mevzi açısından kaybediyor gibi gözüksekte asla gerçek anlamda kaybeden olmayacağız. Kısa alanda dar paslaşmalarla kazandığımız zannına kapıldığımız şeyler ya dönerse? Kaybettiğimiz diye üzüldüğümüz mevzularda zamanla kazanç hanemize geri dönerse? Emerson'a ait bir sözü hatırlıyorum;'HAKİKAT GECİKMEYİ SEVMEZMİŞ.'

'ELİNİ UZAT BANA...'

'Elini uzat ki bana elini/kat kat duvarları yarıp çıkayım.' der Yönelişler isimli şiirinde büyük şair Osman Sarı. Evet yarıp çıkmak, aşmak,kapı aralamak,çıkış yolu bulmak modern insana;'modern' zamanların armağanı desem iddialı bir şey mi ortaya atmış olur muyum bilmem. Onu bilemem ama şuna inanıyorum ki;modernite geldiğimiz nokta da çağdaş insanı bir çıkmaza sokmuş durum da.hem de öyle bir çıkmaz ki sıkıntının adını dahi koyamıyoruz.Arayışlarımız dan yola koyularak, fevaran edercesine çığlıklarımızdan,en basitinden herhangi bir gün herhangi bir tv kanalından herhangi bir haber saatine bakmamız veyahut da herhangi bir gün herhangi bir ulusal ve yerel basın organlarından birine öylesine göz atmamız yeter de artar bile.insanın sıkılası geliyor bakmaktan utanıyor adeta.tv lerden canlı ölüm haberlerini abarta abarta anlatmak,ölüm acısını hissetmek veya hissettirmek ten ziyade durumdan vaziyet çıkarmak ve de bunu bir yarış malzemesi haline sokmak.Nedir bu Allah aşkına?

Burada moderniteye yönelik felsefi itirazlar yapma niyetimde değilim. Bu beni aşar.ama orta da fiili gerçekler var.kat kat duvarlarla örülü çepeçevre kuşatılmış yanlarımız var.bunları aşmalıyız, aşabilmeliyiz.bunun imkanları üzerinde durup tartışmalıyız.bu sağlıklı bir tartışmadır ve bu bizi bir çıkar yola ulaştırır diye düşünüyorum.bu yazı bir girizgah olsun ben el uzatıyorumve eğer sizde bana 'el ' verirsiniz önümüzde yüzümüze kapanan duvarları aşacağız diye bir umut taşıyorum içimde.

O umudumu da hiç kaybetmek istemiyorum.

[italik]

ELLERİM ŞİMDİ NERDE?

Ellerimi arıyorum.tıpkı kaybolan yıllarımı aradığım gibi...parmak uçlarımı arıyorum ellerimin içinde ki parmak uçlarımı.avuçlarımın içinde ki ellerime ait parmak uçlarımı arıyorum.
Kim geri verir bilemem ki kaybolan yıllarımı ve de ellerimi.Ellerimi arıyorum anne.Ellerim Şimdi nerde.Hani bir zamanlar 'veren el' olan o ellerimi ...'alan el' den üstün olan 'veren el'lerimi anne..
Ellerim yüzüme ayna.Yüzüm ellerime.Ellerim yüzüme dönük.Yüzüm ellerime.Mahcup etme Allah'ım .Ellerim yüzünden 'yüzüm'ü,'yüzüm' yüzünden ellerimi mahcup etme.yüzüm sana dönük.kapına yani ne olur kapama.
Ellerimden belli olur kaybolan yıllarım.yüzümden belli olur kaybolan ellerim.bir iz olur izler giderim kaybolan yıllara, hatıralara,hatıratlara.'anlamı' hatırlatan anlamsız da olsa kavgalara götürür o eller beni.Ellerinden belli olurmuş naçar bacılar Anadolu da.çünkü o pak yüreğin aynasıdır o öpülesi eller.Hani Şair 'parmaklarından süt içmeye çağırmişti ya' işte o parmaklara ait ellerimi arıyorum ben...

Ellerim Şimdi nerde?

'GÖZ DEME SÖZ DE.'

Bu akşam saat 8:30 da Bursa'da Yazarlar Birliği'nin Seyyid Usul Dergahı'nda tertiplemiş olduğu Sadık Yalsızuçanlar'ın Edebiyat ve Tasavvuf ilişkisi üzerine sohbetine dinleyici olarak katıldım.Gerçekten mekan olarak güzel bir mekan. Metruk olan bu güzelim yeri Yazarlar Birliği'nin kullanımına sokan Bursa yerel idarecilerini kutlamak gerek.Sadık Yalsızuçanlar beyi ilk defa dinliyorum. Keyif aldım.İlgi alanı edebiyat.Özellikle Tasavvuf Edebiyatı.Ama gerek Doğudan gerekse Batıdan yapmış olduğu değerlendirmelerle felsefi bir arkaplanının güçlü olduğu izlenimini veriyor.Özellikle bu topraklardan sürülen izlerle keşfini tamamlamış ve de bunun vermiş olduğu bir mutluluk bir tatminkarlık havası vardı konuşmalarında.Konuşmasının satır aralarında vermiş olduğu örneklerden de anlaşılacağı üzere Sadık bey gerçekten bir modern kaşif.M.Lings'in bir kitabından alıntı yaptı.(kitap ismini hatırlayamadım.)Bir Şazeli şeyhiyle bir Fransız doktorun diyalogundan bahsetti.doktor şeyh vesilesi ile islamla tanışıyor ona intisab ediyor ve şeyhin ölüm anlarına tanıklık ediyor.'Cozmik evren merkezinde durağan yer edinmek'düsturunca ölüm anının şeyhin dünyasında ki algılanış biçimini dikkatle izliyor Fransız doktor. Hatta bir keresinde şiddetli ağrıları karşısında şok bir iğne vurulduğunu hissedince doktora dönüp neden bana acı çektiriyorsun? Ben sevgiliye gidecem ona gidişimi neden geciktiriyorsun diyor. Bu enstantane modern zihnin algılayamayacağı bir şey diyor Sadık Yalsızuçanlar. Bu tür metinleri okurken durduğumuz yeri iyi bilmeliyiz hangi merhaledeyiz nereden bakıyoruz derkende İsmet Özel şiirine vurgu yaptı;'kelime;söyleyenin neresinden çıkıyorsa muhatabının orasına ulaşır.' diye.Yoksa bir ruh göçünden öteye gitmez uyarısını yaptı. Bu bana bu toprakların değerlerinin oryantalist bir bakışaçısıyla anlaşılamayacağı gerçeğini hatırlattı.Üstad birde; 'alemin öyküsü aslında ademin öyküsüdür' dedi ki çok güzel bir söz etti. Buda bana Homeros'un karşısında sırtan muhatabına; ne sırtıyorsun? Anlattığım senin hikayendir .meselesini hatırlattı.Alemin öyküsünden,ademin hikayesine oradanda medeniyete yaptığı vurgular bence orjinaldi. Bu akşam ayrıca birde özellikle Niyaz_i Mısri ve M. Arabi ye atıf vardı. Benim payıma düşen bu geceden ;bu tür çabaların,okuma ve anlama biçimlerinin sanatsal çaba yanında kendimizle bu gelenek arasında bir bağ kurmak olmalıdır diye düşünüyorum.

6 haziran 2009 cumartesi BURSA

'YARIM KALAN SEVDA.'

YARIM KALAN BİR SEVDA'

Hani bizim Serdar bana gönderdiği bir mektubunda diyordu ya; İ.Sadri'ye ait o güzel şiirinde:'ben aşkı bir üveyikten satın aldım.' Dokundu bu bana. M. Karakaya'nın 'yüreğimi bir yerlerde bırakıp geldim.' isimli şiiri ile M.Atilla Maraş'a ait olan 'Aney' isimli şiirini dilimden bırakmıyorum bu aralar.

Hasreti, sevgiyi, dostluğu ancak bu kadar güzel dile getirebiliriz diye düşünüyorum.

Anadolu'da tozlu topraklı yollarda at arabalarıyla ırgatlarla bağımıza bahçemize gidişimiz,şimdiki zamanın (modern) şehir çocuklarının bilemeyeceği altın değerinde olan tezeklerle ninelerimizin tandırbaşlarında yapmış oldukları ketelerin, çöreklerin tadı bunlardan öte çocukluk anıları, o insana verilen doğal değer,bayramlaşmalar, şeker toplamalarımız,ilkokul çağım bando takımında trambet çalışım, müsamerelerimiz ne kadar da doğaldı.yani kendimizdi.hala belleğimde diri duruyor Erzurum/Hasankale'deki çocukluk çağımın bana bıraktıkları.

Ve babam...sevginin,saygının, mertliğin, gizli bilgeliğin, tevazuun, insanlığa ait o güzel değerlerin kendisinde toplandığı güzel insan...

'Yürüdü toprak oldu,geri de kaldı sözleri' dizeleriyle hep hatırlayacağım sevgili babacığım bir sevda dokudu, kalbimizden sökülmemecesine..En derinlere...

Bu uzun sevdamız yarım kaldı.babam uçup gittiğinde bir kuş gibi bizlerden ben askerdim.bu duygularla yazmıştım bunları.

Şimdi bize düşen bu yarım kalmış sevdayı ona halel getirmemek suretiyle , bir nakkaş gibi bu sevdadan yoksun kalplere dokumak.

Evet sevda derinlerde, uzaklarda ama gene de 'ferhat dağı kasma da...'

KENDİN OLMAK

Kışkırtıcı olduğu kadar ironik bir üslup ta olabilir başlığımız.Ama inanınız amacım ne kışkırtmak ve nede mizahi bir üslupla ele almak. İçimden geldi öylece.Tuttum bu ibareyi.Belki 90 lı yılların içerisinde bir kıvılcım gibi geçen 'devrimci ruh' tan kalıntıdır .O dönem bizim genç kuşak içinde moda tabirlerdendir;kendini devrimci yetiştirmek,kendin olmak,öze dönmek... İddialı söylemler.İçeriğinden ne kadar nasıplendiler bilemem ama beni bağışlasınlar genel anlamda slogan olarak kaldı bu iddialar.Keşke anlaşılıydu Şeraiti benzeri aydınlarımız. .M.İslamoğlu kendi kuşadı için söylemişti Heyelan isimli şiirinde;.bir dönemin kurban kuşadını anlatıyordu.silah kurbanı,kitap kurbanı ve tesbih kurbanları diye.Ne müthiş tesbitler.Hepsi ayrı ayrı ele alınmalı.Hoş bu tesbitler eğer insan gerçeğinin üzerinden yapılan değerlendirmeler ise, ki;öyle kabul ediyoruz;sadece o zamana münhasır değerildir diye düşünüyorum.Hele kitap kurbanları bahsini işlerken dile getirdiği;'üçüncü hamur ilişki'tesbiti gerçekten de orijinaldi...

Kendin olmakta kastım benim;hiçbir yabancı muhayyileye düçar olmadan,açıkça koplekse girmeden,yabancılaşmadan yalın olabilmektir.Hani o ismin halleri meselesi vardı ya onun yalın hali gibi hiçbir tamlama,ön-ek almama yani. Kendin olmak haddini bilmektir.Had yani sınır.sınırları iyi bilen onu aşmayandır elbetteki.

Kendin olabilmek meselelerin en zoru olsa gerek.Ama hakikat de en zor olan değerildir ki?En zor meselelerden biri ama, çözümlenebilirse bir başlangıçtır da aynı zamanda başka bir dünyaya uyanmanın eşiğine.kendin olmakla benim anladığım bir kapı aralayıp oradan girmektir.o kapının anahtarlarını başka yerde aramamaktır.

Kendin olabilmek;'neyi kaybettiğini bilmektir.'

'SONRASI KALIR.'

'SONRASI KALIR.'

Usta şair Ülkü Tamer'in 10.08.2009 tarihli Sabah gazetesindeki köşesinde Edip Cansever'in(1928-1986) 80.doğum yıldönümü münasebetiyle yapmış olduğu değerlendirmelerden bir kaç alıntı yapacağım.Ülkü Tamer açısından bu değerlendirmeler bir ahd-e vefa,kadirşinaslık, hatırlama ve hatırlatma sadedinde değerlendirilebilir ama bence ;bu yazıda

benim ilgimi çeken ;şiire,edebiyata,popüleriteye,kalıcı olan ve olmayana dair güzel değerlendirmelerin oluşudur. Öncelikle sanat;emek ister,yoğunlaşma ister,sabır ister.Doğum sancularına eşdeğer kaygılar ister.Ülkü Tamer Edip Cansever'in bu yönünü anlatırken A Dergisini yayınladıkları dönemlerden bahsederek,onunla akşamüstü buluşmalarında Edip Cansever'in halet-i ruhiyesi hakkında ipuçları verir.O halet-i ruhiye ile,üstadın çıkaracağı ürünleri hakkında bağ kurar.Şüphesiz her şair, her yazar E.Cansever gibi 'bir yerlerden ' başlar.Ama başladığı yerde durmaz.Ve çoğu şair başladığı yerden değerlendirilmek istemez.

'Kimi şairler 'zekayla' çarpıcılıkla birdenbire öne çıkıp'günün şairi'olabiliyorlar.Ama genellikle o pırıltılı aydınlık zamanla ışığını yitirmeye başlıyor.okudukça eskiyorlar.Kimi şairler ise,zamanla büyüyorlar.Yazdıklarında siz okudukça yeniden bir şeyler oluyor.derinden derine işleyen her okunuşta sizi yeni keşiflere götürüyor adeta. İşte bu şairler 'günün şairleri' olmaktan ziyade' C.Zarifoğlu içinde söylenen 'bir gün keşfedilecek ada' misali 'en kalıcı' olanlardır.

KENDİNE YASLANMAYA ÇALIŞMAK.

'KENDİNE YASLANMAYA ÇALIŞMAK.'
14.10.2009 (02:45.)

Dün epey zamandır tadından mahrum olduğum sanat edebiyat estetik konulu sohbet ortamlarına 'tevacuk ' diyebileceğim, ruhlarımızın uyuştığı ama nasılsa kendilerini tanıma imkanı bulmadığım içten bir dost vesilesi ile bir girizgah yaptım uzun bir sessizlikten sonra. Heyecanlandım, okumalarımı, notlarımı , kitaplarımı karıştırdım ki elime NURİ PAKDİL USTA'nın DERVİŞ HÜNERİ geldi.

Nuri Pakdil 'in Edebiyat Dergisi yayınlarından çıkan Mart 1997 baskılı kitabını birkaç kez okumuşum. Kalın harflerle zihnime çizdiğim satırları var. Tekrar göz atma imkanı buldum dün gece ki; saatler gecenin 3ünü gösterdiğinde kitabın son sayfasında kendimi buldum.

Kitabı okurken aslında Nuri Pakdil'in o muazzam ve özgün üslubuyla, dili ve felsefeyi buluşturan yöntemiyle kendimi bir anda başka bir galakside buluyor gibi oldum, yer yer de Altındağ kavalcısının sonunu merak ettim...

Derviş Hüneri' ne ilişkin yorumlarımdan ziyade; önce kendimi sonra okuma gereği duyan arkadaşları ustanın ifadesiyle 'kendine yaslanmayla' baş başa bıraksam zihnime kazıdığım şu cümlelerle....

'herşeyle ödeşmeyi mutlaka göze almalı...'
'herşey olabilir:İnsan :Yitirmemişse...'
'Sıkıştımmı genişlerim mutlaka izler beni...'
'Göz yaşımı koyacak yer olmayınca çıkarmadım artık...'
'Hatyat ağır sıklettir:daima her şeyden ağır çeker...'

'Mümkün olduğu kadar çok kendi olmak...'
'Düşde olmasa ne yapardık...'
'İnsan,geceleyin yalnızca en çok kendini gereksiniyor. Zaten yalnızlığın büyük güç kaynağı oluşu da bundandır:gündüz de öyledir de gece deki yaslanış bambaşkadır.Dağ delirir,su yokuşa çıkartılır,aşağıya boşaltılır...'
'içimi süreceğim çünkü ilerilere;sükun vadilerindedir anahtarları : girilecek kalelerin.
'gündüz oynayamadığımız oyunları çoğun geceleri kurarız...'
'fazla heyecanlanmayınız,daha boyutlu bir bilinç ağı gerekli..'

'HER ŞEY OLABİLİR:İNSAN : YİTİRMEMİŞSE...'

KORKU/YORUM

KORKU/YORUM

'Dün sabah ezan sesi gelmedi minarelerimizden /korktum insanlık adına,insanlar adına.'C.Z

Merhum Cahit Zarifoğlu 1982 yılındaki insanlık katliamında (Hama da) böyle dile getirmişti o korkunç insanlık dramını zarif dizelerinde.Ben o günlerde henüz ilköğretim çağında olsam da rahmetli Zarifoğlu'nu tanımasam da bu sessiz çığığı fark etmesem de insanlık bunları azar / azar ölererek yaşamaktaydı.

Evet insan bu.potansiyelinde var olan eğilimleri yeri ve zamanı geldikçe ortaya çıkarıyor.Şiddet,korku,adalet,merhamet,sevgi gibi.... Korkuda bunlardan biri.Bildik bir korkudan ziyade endişeyle karışık bir duygu dolu korkudan bahsediyorum tedirginlik beklentisi içinde olan bir korku...bir belirsizlik bekleyen korku...

Yaşadığımız bu modern çağ nedendir bilemem ama bende böyle bir korku hali oluşturuyor.yaşadığımız o cinnet muttasılı olaylar hız kesmeyen teknolojik gelişmeler doyumsuz iştahalar tüketim çılgınlığı bitmek tükenmek bilmeyen arzu ve hevesler insanı mutluluğa götürmüyor bilakis sorun çözmek yerine daha çok yeni sorunlar oluşturuyor.ortaya konan her sorun çözücü model yeni bir sorunun müsebbibi olabiliyor.

Zarifoğlu üstaddan mülhem bende modern yaşama biçiminin derin yanlarımıza nüfuz edişini korku/yorum biçiminde mülhaza ederek endişeyle takip ediyorum..

BÜTÜN YOLLARI YÜRÜNEBİLİR KILMAK MI / yürünebilir bir yolda olmak mı?

Ben oyumu felakete veriyorum şeyda diyordu ya Heyelan isimli şiir kitabında Mustafa İslamoğlu;buradan esinlenerek yüzümdeki çizgilerinde mat olduğunu hesaba katarak tercih hakkımı bütün yollarlı yürünebilir kılmaktan ziyade her şeye rağmen hayatın tüm albenisi,cilvesi ve ayartmasına karşın yollar içerisinde bir yol seçmeyi ve o yolda yürümeyi, o yol üzere olmayı o yolda olmayı canı gönülden istiyorum..

Bu yazı başlığı İsmet Özel'in Waldo Sen Neden Burada Değilsin' de geçen bir diyalogdan alınmıştır.İsmet Özel der ki; bütün yolları yürünebilir kılan birisi yolunu şaşırandır,kaybolmamak nereye gideceğini bilmemek yani her yere gidebilmektedir.

Bütün yolları yürünebilir kılmak yerine yürünebilir bir yol da olmayı ve o yolda o yolun adab ve edebine uygun yürümeye ne çok ihtiyacımız var.

KENDİMCE ...

KENDİMCE...

İnsanın kendisi hakkında kendiyile ilgili, kendisine ait bir şeyler yazması hele hele öz-eleştiriye bulunması gerçekten zor bir zanaat.Nietzsche Böyle Buyurdu Zerdüş'te derki; 'insanın acılı günlerinde mutlu günlerini anımsaması kadar acı bir şey olamaz.'

Benim hayatımda da başkalarının öykülerinde olduğu gibi bu acılı hatırlayışlara sık rastlamak mümkün. Demek ki insan psikolojisi zor zamanlarda mutlu günlerini hatırlıyor yada hatırlatılıyor.Serlevha olacak günler geçiyor insan hayatının bazı dönemlerinde.Eğer hayatınızın bu dünyayla sınırlı olmadığına inanıyorsanız,'öte'lere ait bir inanç biçiminiz, bir aidiyet bağınız varsa Avlarlı Mehmet Efe gibi sizde başınıza gelenleri sukunetle izler ve 'lütfunda hoş kahrında hoş dersiniz.' Bu müthiş bir incelik müthiş bir derinlik hani derler ya kıldan ince kılıçtan keskin tam işde öyle bir yaklaşım.Düşüncenin doruğundan başka bir şey değil... Varlığın doruklarında gezinirken' dağları yaratan sen değilsin'dedirten yokluk ve hiçlik sınırlarında ise 'şüphesiz her güçlülkle beraber bir kolaylık vardır'suuruna erdiren bir bilinç... İçinden geçtiğimiz bereket dolu ayların rahmet ve mağfiret ikliminden ve de yaklaşmakta olan Ramazan ayının ruhumda oluşturduğu o heyecan ikliminden olsa gerek,bittim tükendim dediğim anda sıkıntıların en uç noktalarda kolaçan ettiği zamanlarda 'her güçlülkle beraber bir kolaylık vardır'siariyla irkiliyor hayatı bir bütün ve hatta 'öte'yle bağı koparmadan düşündüğümde 'dünya hayatı bir oyun ve oyuncaktan ibarettir' noktasına kendimi getirdiğimde sükun vadilerine yelken açıyorum.

Evet hayat uzunca bir koşu. Ama esefle belirteyim ki;yarış atına dönüştürülmüş modern insan bu modern yaşama biçiminden baş döndürücü hızla gelişen hızına yetişemediğimiz modern yaşama paradigmalarının zincirlerinden kendini ancak sahici bir limana atarak sükunet bulacaktır.Dr. Kemal Sayarın dediği gibi 'yavaş güzeldir.' İnsanı özbenliğinden koparan ayartıcı şaşırtıcı abluka altına alan tüketim çılgınlığından tüm modern mülahazalardan farklı bir dünyaya kapı açmanın önşartı sakinleşip,yavaşça serinkanlı bir biçimde bir mola verip insan tekinin 'kendisi' si olmasıdır diye düşünüyorum..

'kendimiz olmak 'dileğiyle...

'ŞİMDİ VE BURADA...'

Bursa'da Çınar- Der (Çınar Eğitim Kültür Yardımlaşma ve Çevre Derneğinin)19.02.2011 Cumartesi akşamı her ay periyodik olarak düzenlemiş oldukları bir eğitim seminerine katıldım..iyi de edmişim kedni adıma epeyce istifade eddim..Şair yazar düşünce adamı M.Önal Mengüşoğlu'nun katıldığı 'tanıklık/ şahitlik konusu işlendi gece...Çağa tanıklığın,şahitliğin konuşulduğu,İslami kavramların içinin nasıl boşaltıldığına dair, asıl anlamlarından nasıl koparıldığına dair örnekler verildi ki;kendi öyküsünden yola çıkarak Türkiye'de yakın zaman islami oluşunların,islami düşünce sistemlerinin arka planları hakkında, onların beslenme kaynaklarından bahseddi...Kendilerinin yanında kendisi gibi düşünen insanların hiçde azımsanmayacak kadar olduğunu, sayısal değil nitelik açısından olaya yaklaşılmasının altını çizdi...Sahihliğin ve niteliğin altını çizerken kendilerinin Türkiye'de son dönem diğer islami yapılanmaların sahilikden özgünlükden uzak, berrak suya zehir şırınga etmek gibi bir yaklaşımı ortaya addı ki; bunu çok tartışmalı buldum kendi adıma...Konu tanıklık olunca Aliya'dan bahseddi çağına tanık mümtaz bir şahsiyet olan Aliya'dan...Yaşamından kesitler verdi ,Tekke müslümanlığının hakim olduğu,yaşadığı coğrafyadan,üretken doğurgan mütefekkir bir kişiliğin çıkışının arkaplanı hakkında bilgiler edindik...Kitaplarından örnekler verdi hatırmada kaldığı kadarıyla Doğu Batı Arasında İslam, Çağa Tanıklığım,Özgürlüğe Kaçışım gibi...Ve Kuran'a bakışını anlatan bir cümlesini sahil kaynaklarla buluşması açısından orjinal buldum kendi adıma...İnsanları diirilmesi istenen bir kitaba ölüm anında ölümü hızlandırısın diye muamele ediyoruz....

Aliya'yı mümtaz şahsiyat kılan; onu düşünür üretken bir mütefekkir kılan dinamik tarafı sadece onun düşürür tarafı değil elbete... O bir aktivist .Hayatına çok yönlü bakarsanız cephece savaşta çarşıda pazarda tünelde ve hatta bi ara savaş dönemi esir alınıyor...Bu kadar hayatın içinde ...Hayatın içinde olması onu canlı kılıyor zaten..ve karşılaştığı sorunlara kafa yoruyor dert ediniyor çözümler üretiyor...yaşadığımız toplumun çok tartışmalı alim/ aydın modellerine hiç de uymayan bir tarafı onu farklı kılıyor modern dünyada diğer islami toplumlarda model şahsiyet noktasında...Sanırım şu duasınıda önemsememiz gerekir:'Allahım bizleri mükemmelleşmeden koru,muhafaz ed.' bunu dinlerken Ali Şeriatî'nin Dua isimli eserindeki duasını hatırladım:Allahım aydınlarımıza basiret,muhafakarlarımızı aydınlık ver.' demişdi Şeriatî...

Çınar-Der yetkililerinin bu anlamlı çalışmalarını takdirle karşıyorum.Aralanan bu kapının düşünce hayatımızda, toplumsal yaşamımızda yeni ufuklar açmasını diliyorum..Nitelik kaygısının önplanda olduğu çabaların çalışmaların niceliğe dönüşeceği inancımı paylaşıyor ve bu günleri, bu gibi güzide imkanlarla gerçekleştireceğimizin inancını muhafaza diyorum..

şimdi ve hemen ;
kendi ellerimizle
kendi yüreğimizle

zihinsel çabalarımızla en sahil olanın,en kuşatıcı olanın berrak sularında buluşmak dileğiyle diyorum...

ŞİMDİ VE HEMEN...

Alinyamızın okunaklı olmadığı ama; insan olmanın dokunaklı olduğu bir zaman diliminde yaşamaktayız. Modern zamanların, modern hurafelerin zihnimizi alabora ettiği bu zaman diliminde bu tahribattan payımıza düşen miktar kadar nasipleniyoruz .

Yeniden başlamalıyız. Çünkü başladık zannı ileyiz. Bu başlamak anlamına hiç gelmemeli...Biz hiç başlamadık ki. Bakışlarımız, bakışaçılarımız,bakdığımızı anladığımız, anlayamadığımız içindir ki yeniden başlamalıyız. Varedenin adıyla gene onun mesajının o içtenliğiyle,sahiciliğiyle,sahihliğiyle, kuşatıcılığıyla tanışarak işe başlamalıyız...

Tarihin akışını kökten değiştiren o ana akımın, o müstesna insanlık devriminin , 'eşkiyadan sahabe çıkararak yangın'ın bir kıyısında olmak adına yeniden başlamak....

Sanki üzerimize yeni yeni ayetler iniyormuşçasına o heyecanla derin bir uykudan uyanırcasına yeniden başlamak... Hayatımızın inanç karşısında yalancı düşmesi adına geçmişle gelecek arasında bir köprü kurup orada,o anda 'şimdi ve hemen' yeniden başlamak... İnsanız elbette ki zaaflarımız var ve elbet o eski ve eskimeyen zaaflarımızı bir kenara bırakarak yeniden başlamak..

Yaşadığımız hayat içerisinde bir aynaya benzeyen inancımızın yanında elbette ki o aynaya sıçrayan lekeler hükmünde olan günahlarımızdan beri olup, nedamet duyup geri dönüp yeniden başlamak....

'İHEDER' 'DE BİR CUMA.

Kısa adı İheder (insan hak ve özgürlükleri için eğitim yardımlaşma ve dayanışma derneği) olan, genel başkanlığını kıymetli ağabeyimiz Ahmet Tilci'nin yapmış olduğu bu güzide derneğimizde ocak ayından itibaren mutad cuma sohbetleri yapılmakta.Bir nevi beyin jimnastiği dyebilirim kendi adıma...Sanırım benim katıldığım 3. veya 4. ders .Katılımcıları çok eski ve eskimeyen dost v arkadaşlar..Konuşmacısı ise gene kadim bi dost Sedat Servet Hocaoğulları..

Servet beyi dinlemek gerçekden keyif verici. sizi zaman tüneline sokuyor, kendinizle,iç dünyanızla keşfe çıkıyorsunuz bir anlamda.Yer yer kavramsal tahliller, anolojiler, betimlemelerle kendinizi o an konuşulan konunun merkezinde görüyorsunuz ki; bu yöntemi çok sağlıklı buldum anlamak/anlamlandırmak adına...keyifli anları yaşamanızın yanısıra zaman zamanda sıkıntılı olabiliyor, yer yer test edilme duygusu yaşıyor Servet Bey arada sorduğu sorularla..Sınav yaşını, test edilme dönemini geçirdik demeyin bu derslerin müdavimleri iseniz...ilk programlardan zihnimde kalan tema:islami düşüncenin yada daha doğrusu islami vahyin ana eksene oturttuğu 'insan'. Yer yer bu kavramların semantik anlamlarına vurgular yapılırken,'insandan' 'el-nsan' a,dinden,'ed-din'e belirlilik takılarının anlam katkılarının izahını yaparak insan, hayat,evren, öte, Tanrı,ölüm, kültür,medeniyet,kural ,değer,sistem gibi gerçekden insanlık tarihinin en hassas konuları üzerine gerçekden ufuk açıcı,sesli düşünülecek,düşünce hayatımıza, gündelik hayatımıza katkı sunacak, zihinsel faaliyetler olarak görüyorum. Kavramsal düşünmenin ne kadar önemli olduğunu bu derslerde bir daha öğrenmiş oldum..Bu mütavazi zihinsel çabaları gelecek adına önemsiyor, bunun yanında bu mütavazi derneğimizin bu tür çabalarının bizlere sunduğu katkılardan dolayı yöneticilerini başta Genel Başkan'ı Ahmet Bey'i kutluyorum...

'YALNIZCA HÜZÜNÜ VARDIR KALBİ OLANIN'

'YALNIZCA HÜZÜNÜ VARDIR KALBİ OLANIN...'

Hüzün şairi desem abartı yapmış sayılmam, aynı zamanda hemşehrim de olan İlhami Çiçek'in Satranç Dersleri isimli şiirinden bir bölümdü bu dizeler. Evet yalnızca hüznü vardır kalbi olanın.... Hüzün ancak kalbi olana yakışır. Eğreti durmaz kalbi olanda hüznü... Hüzne garkolmak için dünyaya gelmedik şüphesiz ama, hayata pusu kurmuş bir hayatı solumak da hüzünden azade pek mümkün görünmüyor...

Kalbi; lügat alimleri dönen şey diye tarif ederler ki ;sanırım inkilap'ta burdan türeme ki; toplumsal dönüşümü ifade eder.. Amacım lügavi tahliller yapmak değil elbette. Dünyaya ve hayata bakışımızı ifade eden, zihinsel inşa açısından bu anlam dünyasında önemli bir yer tutan anahtar bir kavramdır; kalp.... Kimi anlayışa göre insan: kendindeki psikolojik bir yetenek olan kalp vasıtasıyla kendinin dışında ki varlık alemini tanır, anlar., çözer ve çözülemeye çalışır... Gönül, yürek, öz, her şeyin ortası, özü diye de tarif edebiliriz kalbi. İnsani duyguların, sevgi ve nefretin merkezidir aynı zamanda kalp. Bedende ki kalp ile ruhun merkezinde kalbi ayrıştırmak için literatürümüz de 'akleden kalp' terkibi bile kullanılır.. Evet kalp hüznünde merkezidir bu anlamda. Kalbi olmayan hele 'akleden bir kalbe'sahip olmayan canlıda hüznü ne arar... Ondandır ki hüznü ancak kalp taşıyan insana mahsustur... Sözü gene Satranç Dersleri'den bir bölümle bitirelim:

İnsan

Azar azar kopmuştur

yalnız hüznü vardır kalbi olanın
hüzün öylece orta yerdedir
tuhaf bir yarma yaşıyor
çepçevre şeytan kilitleri

DOKUNMA...

Dokunaklı bir türkünün bende bıraktığı bir iz gibisin.Tercümesini beceremediğim ama iimin vadilerinde sukun oluşduran bir tınısın adeta...Kimi zaman vaveyla koparan içimde bir 'ah 'sın...Noktası konulmamış bir cümle gibisin ...Ucu açık müzakereler gibi bitirilmemiş taslak çalışmalarım gibisin sen ...Dağların doruklarını işaret eder gibi bir ufuk sahibi olmanın yanında , kimi zaman cevvaliyet timsalsin...Kimi zaman da kendisiyle başbaşa kaldığında iinin buzullarını eritecek kadar da ' kendinsin...' Bir ocuk sevecenliyiğle ve masumiyetiyle saf ve berraklığının yanında kimi zamanda ürküten daha da ötesi adeta bir canavarı hatırlatan birisin sen ey... Ama bilmez misin ki ey insan;kadim ve eskimeyen söz de 'insan cahil dir ve nankör d r ..' der.

'İNSANLIK NÖBETİ...'

İyiliğin bilgisine sahip olmayanlara, diğer bütün bilgiler zarar verir...Bilgi bilgisizleri acıtır..' bu ifadeleri İ.Pala'nın İki Darbe Arasında isimli kitabının bir bölümünde okumuştum.Bir alıntıydı bir düşünürden hatırladığım kadarıyla...

İnsanlık ailesi, uzunca sayılabilecek tarihinde şüphesiz ki çok dramlar yaşamıştır..Çok iddialı kategorik ayırmalara girme niyetinde değilim ama; yaşadığımız şu ' ilginç zamanlar'(1)da yaşanan dramın bir benzeri yaşanmış mıdır bilemem...modern zamanların insanlığa armağanı olan 'açlık'dan ziyade 'açgözlülük' ün getirdiği bu nokta insanoğlunun maşer-i vicdanında hep acıyla hatırlanacaktır.

Afrika kıtasında bugün özellikle Somali'de son 60 yılın en büyük kuraklığının sebep olduğu insanlık ayıbından bahsediyorum..Öncelikle bir ön bilgi anlamında biraz arka plana bakmak istedim:

Afrilerin ülkesi anlamında ilk kez Kartaca savaşlarında Romalılar tarafından bu isim kullanılmıştır.Başlangıçta yalnızca Tunus için kullanılan Afrika ismi daha sonra Mısır'ın batısında ki diğer kıyı ülkelerinin tamamı için kullanılmış, nihayet daha sonraları bütün kıyı ülkelerine teşmil edilmiştir. Afrika Eski Dünya denilen karalar topluluğunun güney batı parçasını oluşturur. Doğuda Kızıldeniz ile Asya'dan, kuzeyde Akdeniz ile Avrupa'dan ayrılır.Batısında bulunan Atlas Okyanusu'nun ötesinde (3000 km) kadar uzaklıkta ise güney Amerika kıtası yer alır..Yüzölçümü yaklaşık olarak 30.328.000 kmkaredir ki bu yüzölçümü Avrupa'nın üç misli kadardır..Bugün irili ufaklı 55 ülkeyi içinde barındıran kıtanın nüfusu ise 1.000.010.000 civarındadır.. İslam öncesi dönemlerde Afrika Fenikelilerin, Kartacalıların ve Romalıların hakimiyetinde bulunmuşdur.

Afrika denilince benim aklıma hemen sömürgecilik geliyor... Bilinç altımıza yerleşmiş .. Afrika'nın İslam'la ilk teması birinci ve ikinci Habeşistan hicretleriyle olmuştur.(615-616) Daha sonraları ise Hz. Ömer devrinde (634-644) Amr Bin El As (641) tarafından kıta toprakları Müslümanlara açılmıştır.

Ekonomik stratejik ve ticari amaçlarla Afrika kıyılarına yerleşen ve buralarda üsler.çiftlikler ve koloniler kuran Portekizliler, İngilizler ve Hollandalılar arasında 17.yy başından itibaren rekabet başlamıştır.Batı Afrika'dan Lizbon'a her yıl ortalama 700 kg altın ve 10.000 kadar köle getirilmesi diğer Avrupa ülkelerinin ticari ve emperyal duygularını tahrik etmiştir.Avrupa'nın büyük ülkeleri Hindistan ticareti amacıyla özel şirketler kurup Afrika'nın sömürgeleştirilmesi hareketine katılmışlardır...Bu amaçlarla 1600 yılında İngiltere'de,Hollanda' da ve Fransa'da çok sayıda çok uluslu şirketlerin kurulduğu gözlenmiştir.

Bu yoğunlaşma beraberinde rekabeti de getirmiştir ki ; bilhassa Portekizlilerle rekabet eden Hollandalılar kısa zamanda Portekizlilerin Batı Afrika kıyılarındaki değerli maden ve köle ticaretini ele geçirip Ümit Burnu'na yerleştiler ve burada Cope Colony'i kurdular.(1652) Cope Colony, Avrupa Hindistan denizyolu üzerinde önemli bir ikmal merkezi ve antrepo olarak hizmet etmiştir.

Bölgede bazı ülkelerin bağımsızlık hareketleri 1. Dünya savaşı sonrasında kıpırdamaya başlamış olsada (K Afrika'da Abdülkerim El Hattabi'nin Rif Cumhuriyeti'ni kurması '1921-1926' Fransız ve İspanyo egemenliğine karşı başlatılan bu ve bezeri hareketler güçlkle bastırılmıştır..

Senüsilerin İtalyanlara karşı Libya'daki destansı mücadeleleri büyük yankı uyandırırken asıl bağımsızlık dönemleri 2.dünya savaşıdan sonra başlamıştır..

Bugün Afrika'da görülen istikrarsızlık, iç çatışma, karmaşa ve sefaletin esas nedeni sömürge yönetimleri ve onların doymak bilmeyen iştahalarından arta kalan suni sınırlar ve azınlıklar gibi siyasi meselelerdir..

Berlin Konferansı (1884-1885) ve Brüksel Kongresi ile (1890) ile sömürgeciliğin fiili işgal esasına bağlanması sömürgeler arasında ortaya suni sınırlar çıkarmıştır.

İşde böyle bir arka planın bulunduğu kıtada üstüne son 60 yılın en büyük kuraklığı yaşanınca iç çekişmeler siyasi istikrarsızlık, eşkiya vari yönetimler ,açlık ,sefalet, salgın hastalıklar bölge ülkelerini öncelikle bugün Somali'yi yarın diğer kıyı ülkelerini büyük bir insanlık dramıyla karşı karşıya getirmiş oldu..

Her gün 240 çocuğun öldüğü yüzlercesinde ölümle teğet yaşamaya çalıştığı bi dünyayla karşı karşıyayız..

İnsanlık modern zamanlarda gerçekten insanlığından çıkmış bir biçimde yeni bi durumla karşı karşıya...Burda Modern Batı Toplumlarının küresel emperyal duygularla İslam Dünyasını sömürgeleştirme ameliyesi üzerinde durmak yerine, İslam Toplumlarının hali pür_melali üzerinde kafa yormak daha yerinde olur diye düşünüyorum.Tv ekranlarımız bir yandan bu sefalet diyarından sahneleri hergün iftarda önümüze getirirken, diğer yandan gene bizim

Ülkemizde iftar menülerinin 75 tl ile 750 tl arası değişdiği Ramazan' ı magazinleştirme sahnelerine yer veriyoruz.Yada Dubai'de 160 katlı gökdelenin orta ve en yüksek katındaki iftar vaktiyle en alt katla arasından ki aı farkını çok merakla izliyoruz.....

Somali,Kenya, Cibuti, Bangladeş ,Eritre,Moro.....

Zihnimizin kalbimizin yıkık bir yanı olmalı..Vicdanımız, sesimiz ,yüreğimiz olmalı..Bu insanlık ayıbına dur demek insanlık nöbetini devralmakla mümkün...bu nöbeti devralmak da ; dünyaya adalet bakış asıyla bakan ve bunu medeniyetinin gzelerinden insanlığın damarlarına asrılarca akıtan bu medeniyetin çocuklarının hem asil görevidir hemde borcudur..

Bugün çok söz söylemek yerine önemli görevler üstlenmek gerek..akleden kalbimizi, fıtramızı vicdanımızı hareket geçirmeliyiz. Yarın çok geç olmadan bu insanlık nöbetini yeniden kuşanmalıyız...

İnsan saadetini ve felaketini kendi elleriyle hazırlar .Zamana, mekana ve çağa kabahat yüklemesi onu sorumluluktan kurtarmaz...Müslüman toplumlar, iman edip salih amel işlemekle 'iyi' olabilirler...Ama hakkı ve sabrı tavsiye etmek ise 'aktif iyi ' olmak anlamına gelir ki bugün yaşadığımız dramların yaşanmamasının yolu 'aktif iyi' olmaktan başkası değildir...

Yararlanılan kaynaklar:

- 1.İskender PALA:İKİDARBE ARASINDA
- 2.WİKİPEDİ: ÖZGÜR ANSİKLOPEDİ
- 3.M. İSLAMOğLU:HAYAT KİTAB-I KURAN
- 4.TÜRKİYE DİYANET VAKFI: İSLAM ANSİKLOPEDİSİ
- 5.J.BOİS MENU,L.LEFEBURE, P.REGİMBALD: 20.YÜZYIL TARİHİ

DİNE KARŞI DİN...

'DİNE KARŞI DİN...'

Mutad olduğu üzere her yıl Ramazan geldiğinde kendimce bir okuma programı yapıyorum.Bu yıl hicri 1432 Ramazanında böyle idrak ettim dünya genelinde tüm olumsuzluklara rağmen alem-i islam diyarında ki İçler acısı sıkıntılara rağmen. Kütüphanemi kolaçan ettim bu yıl da. Kitaplarımı karıştırırken aslında zihnimin de bir köşesinde belki de

tadı damağımda kalmış yada çözüme kavuşmamış konularla alakalı kitaplar elime geldi ki bir baktım daha önce de okuduğum iki kitapla gece yarıları hem-hal olmuşum Ramazan boyunca..Prof. Hüseyin Hatemi hocanın tercümesini yaptığı Dr. Ali Şeriatî'nin Dine Karşı Din ile İhsan Eliaçık'ın İslam ve Sosyal Değişim. Geçmişte okuduğum ama tekrarıyla kendimi adeta yenilediğim eserler. Bir de buna muhterem Mustafa İslmaoğlu hocanın tamda Kuran ayı dediğimiz Ramazanın ruhuna adeta hitap eden Akabe Yayınlarından çıkan Kuran Surelerinin Kimliği eklendi ki; tam da Ramazanın ruhuna uygundu diyebilirim.

Bu yazım da ki değerlendirmelerim Dine Karşı Din kitabıyla alakalı. Yer yer atıflarda bulunacağım Ali Şeriatî'ye...Dr. Şeriatî (1933-1977) 44 yaşında çok genç yaşta sanki öleceğini biliyormuşçasına söylenmemiş bir sözü kalmasın diye coşkuyla, heyecanla; sanat , düşünce, dinler tarihi ve felsefe alanlarında önemli çalışmalar da bulunmuş bir düşünce adamı ve aynı zamanda ciddi bir aktivisttir..

Türkçeye çevrilmiş bir çok kitabı bulunmaktadır .Dine Karşı Din'de bunlardan biri. Bahsettiğim eser İşaret yayınlarının Hüseyin Hatemi tarafından çevirisi yapılmış 1987 tarihli ilk baskısı...

Şeriatî, dini;toplumun eksenini, yöneldiği yer, kalbi gibi görür. Her toplumunda eksenini,kalbi, onun temelidir der ve bunu onun dini kabul eder . Dinsiz bir toplum olmadığını,olamayacağını ısrarla iddia eder.Bu anlamda tarihsel savaşımın din ile dinsizliğin değil de;'din ile din 'in arasında cerayan ettiğini dile getirir.

Dine, dini terminolojiye ezber bozan bir bakış açısıyla yaklaşır. Okuru yer yer heyecanlandırır.Kurani gerçeklerle,kıssalarla başbaşa bırakır okurunu, tarihsel rollere, prototiplere öyle anlamlar yükler ki ;onlarla adeta cedelleşirsiniz ve onların karşılıklarını yaşadığınız dünyada gözlemlersiniz.

Yeri gelir Samiri'den (din yöneticisi) dinsiz değil, yeri gelir Balam-ı Baur'dan(Hz. Musa zamanında Firavnun din adamı) bahsederek onların tarihsel misyonlarını günümüze taşır.Müşrik kavramına çok farklı bir anlam yükler :Allah'a ortak koşmanın yanında;'Mabudu çok olan 'der ki daha önceleri kitabı okumama rağmen sanki yeni rastlamışım gibi beni heyecanlandırdı.

Din duygusu ve düşüncesinin tarihin her döneminde var olduğunu sadece İslam toplumlarında değil,bunun insanlık ailesinin bir sorunsalı olduğunu ısrarla dile getirir.Batılıların kendi şirk dinlerini temizlemek için uzunca yıllar savaşım verdiklerini dile getirirken İslam Topluluklarının düşünsel durumlarına eleştiri getirir ve der ki: Batı dünyasının tarihsel çabalarına karşın biz 'tecrübeyle' değil de 'tercümeyle' aşmaya çalışıyoruz bu durumumuzu. Tam bir garabet örneği.Yani başkalarının başka şartlar altında yaptıkları deneyimlerin sonuçlarını aktararak bir yargıya varmak istiyoruz. Bu tesbitini de oldukça manidar buldum ki bu gece tevafuk mu diyeyim; Tv Net'te iftar konuğu olan Prof.İsmail Kara'nın Türkiye'de ki entellektüel düzeyi, İslami algıyı değerlendirirken Osmanlı'dan Cumhuriyet'e kültürel damarın intikalini aktarırken sözü sosyal bilimcilere getirip; 'ülkemizde sosyal bilimcilere din gerekli mi?' başlıklı çalışmaların yapılması gerekli tesbitini hatırladım ki; Ali Şeriatî'nin düşünsel tesbitleriyle örtüşür buldum. Gene Şeriatî yoksulluğu, yokluğu, yoksunluğu,alınlarının çalınmasını kader diye ele almanın, bunu alınyazımız diye kabul etmenin kaderimiz olamayacağını altını çiziyor aslında.Sözü Ebu Zer'e getiriyor ve diyor ki; 'evinde ekmek bulamayanın,toplumdan zorla almaya kalkışmamasına şaşarım.' Bu ifadeyi Batılıların Proudhon'a (1809-1865 mülkiyet hırsızlıktır diyen ünlü sosyalist kuramcı.) maletmelerine karşın Şeriatî; bu kadar ağır bir sözü o söyleyemez demiştir.

Gene Batı'da bir takım düşünürlerse bu ifadelerin yada hayata böyle bakışın, itiraz biçiminin 'bir yerde bir adam öldürülmüşse suça katılmayanlarında eline kan bulaştırır.' diyen F. Mihailoviç Dostoyewski'ye (1821-1881) atfederler ki; Şeriatî bunu reddeder.Şüphesiz bunları da insanlık dünyasının vicdanı olarak değerlendirir.

Son sözü, gene aynı zaman da kitabın da son sözü olarak Şeriatî'ye kulak vererek bitirelim: 'bu sözün temsil ettiği dini, insanlığa ve halka karşı bu açıdan bakan bir dini, tarih boyunca yoksulluğu,statüko haline getirmeye ve korumaya çalışan din ile aynı saymak ve aynı yargıyı vermek, insafsızlık cehl-i mutlak, hem gülünecek hem de ağlanacak bir durum değil midir?'

IRMAĞIN İÇLİ SESİ:ATASOY MÜFTÜOĞLU...

Emeti Saruhan'ın kendileriyle geçen hafta Yeni Şafak' ta yapmış olduğu röportajdan alıntıladım bu başlığı. Bizim kesimin ağabeylerinden Atasoy Müftüoğlu'ndan bahsediyorum..Doyumsuz sohbetinin,derinlikli,zihin açısı ikramının yanısıra kibarlığını ve konukseverliğini de aktarmak isterim..Belli ki rahatsız. O gün Eskişehir'in soğuşuna ve yağışlı havasına rastladığımız bu cuma günü sevgili Turgay Yılmaz'la kendilerini ziyaret etmek istedik.Cuma namazını Reşadiye de yağmur altında kıldıktan sonra Atasoy abinin mütevazı ofisinde kednimizi bulduk.Ortada sehpa da açılmış vaziyette belli ki gelenlere ikram sadedinde simitlere bakarken, çay söylemek istediğinde Turgay'ın, abi ben söylesem dediğinde; 'yasalara aykırı 'deyişi o konukseverliğinin güzel bir yansımasıydı zihnimde kalan...Bursa'dan bir grup arkadaşla gerçekleştirecektik bu ziyareti ama nasip bugüneymiş.İşim gereği Ankara dönüşü yolum Eskişehir'de keşişti. Turgay'ın düğün telaşını bahane ederek hızlı trenle saatte 250km hızla 1.5 saatte Eskişehir'e ulaştım ve Cuma namazı sonrası Atasoy abinin mekanında o sadeliğiyle, kendinden emin görüntüsüyle ve de gelen herkese verdiği o güveni, o intibayı kendimde buldum...

Dertlerimiz hakkında acı reçeteler yazan adam Atasoy abi.Yardım kavramından bahsederken öylesne ironiler yaptı ki: sadece hayranlıkla dinledim.Odun kömür ,gıda, konut yardımını elbette önemsemeliyiz, onları yapanlar var, belediyeler, stk'lar ama bizim başka şeylere ihtiyacımız var dedi ve ekledi: bizim zihinsel yardıma ihtiyacımız var...bu alanda yaptığı, ön ayak olduğu çalışmalardan, isimlerden bahsetti...

Üretemediğimizi, aklımızın tarihte asılı kaldığını, bir yerde takılı kaldığını söyledi bu bana Daryush Shayegan'ın 'Geleneksel Topulmlarda Kültürel Şizofreni' isimli eserinde de bahsettiği gibi 'tarihte tatil'i' hatırlattı..Tarih felsefesinin altını çizdi,önemine vurgular yaptı ve bunu isbatlarcasına adeta ofisinden ayrılırken gelenekselleştirdiği konukseverliğini banada hediye ettiği 'Modern Ortadoğu Tarihi/W.L.Clevelant ' isimli oldukça hacimli bir eseri taktiminde anlamış olduğumu ve bu ikramın simitten,çaydan lokumdan daha iyi geldiğini belirtmek isterim.. Tarih felsefesiyle kasdının 'büyük adamlar/küçük adamlar ' gibi bir indirgemeci yada övgüye dayanan yaklaşımın olmadığı, bir ' düşünce tarihi ' perspektifine sahip olmamız gerektiğinin altını çizdi.Tarihi, bir bütünlük içinde düşünmek, kendimizi olaylar,nesnelere, yerellik üzerine hapsetmememizi, kapatmamamızı, daraltmamamızı, ısrarla vurguladı.Bugünün tarihi,bizleri sayısal olarak istatistiksel malzeme olarak görüyor ve bunun bize bir saygısızlık olduğunu, pasif edilgen bir nesne olduğumuzu ancak bir düşünce tarihi yaklaşımımızla anlayabiliriz ve de aşabiliriz dedi...

ırmağın bu içli sesine kulak vermeliyiz...

ORADA BİR KÖY VAR UZAKTA: KIZILKİLİSE...

31 Ekimde sevgili dayıçığımın rahatsızlığı nedeniyle Erzurum'a gittim. Hasakale'de geçirdiğim çocukluk yıllarımı saymazsam Narman Kızılkilise'ye Ekim 2000 den sonra bir kaç kez gitmenin dışında, uzunca aradan sonra ilk gelişim. Her ayrılık acıdır mutlaka, ama insanın sevdiklerinden ayrılması daha da acı... Yada her hangi acı bir olayın üzerine memleketine geri dönmesi, insanın zihninde izler bırakıyor...

1 Kasım'da Erzurum'da bembeyaz karlarla kaplı Palandöken'e sarılı bi şehir buldum adeta karşımda.. Soğuk, ayaz ve yer yer buz.. Buram buram Anadolu kokan, sırtını Palandöken'e dayamış, dalları adeta gürgen, beyaz örtüler içinde, yaşayanlara, yaşayanlara aldırış etmeden kendini sessiz ve derinden hissettiren şehir: Erzurum... Kısa bir şehir turu attıktan sonra Göğüs Hastanesine gidiyorum .Sevgili Suat orada belliki yorgunluk gözlerinden okunuyor...

Hoş beşden sonra ziyaret saatinde yoğun bakım ünitesinde dayıçığımı görmeye gidiyorum: gözlerim nemli ... Ben dayımı hiç öle görmemiştim.. Nerden bilecektim bu ziyaretim onunla son ziyaretim olacaktı... Dr. hanımla görüşmemizden sonra onun; ' tıbben yapılacak her şeyi yaptık....' demesinden sonra ne diyebilirdik ki... Çocukluğumun geçtiği Hasankaledeyim 3.günü Erzurum'a gelişimin... Hacı Rüşdü'nün meşhur çayevinde ilaç kokulu çayını sevgili Doğan'la yudumladıkdan sonra kısa bir şehir turu attıktan sonra kendimi Aysel ablam ve Bünyamin abilerin evinde buluyorum... Telefonun sesi yüksek ritimde olduğ halde genelde, bu gece sesizde bırakmışım. Sabah kalktığımda sabah 6 da onlarca cevapsız çağrının olduğunu görünce yorum bile yapamıyor insan. Telefona elim gidemedi taki kendime gelinceye kadar.. Evet ölümsüz gerçek yinelendi' inna lillahi ve inna ileyhi raciun.. ' Tekrar Erzurum'a dönüyorum.. Cenazemizin işlemleri hallediliyor.. Erzurum dışından gelenleri bekleyip beklememek tartışması yaşanıyor aramızda.. Ve kendimizi

Kilimliköy'de buluyoruz cuma nazmazı sonrası... 1 ekim 2000 yılında gene böyle bir günde gene böyle bir amaçla geldiğimiz sevgili Köksal'ın yanında sırt sırta ebedi istirahatgaha uğurluyoruz dayımı... O günde iyi hatırlıyorum yağmurlu bir gündü cenaze namazını kıymetli Şerafettin Hoca kıldırması ve merhumu nasıl billirdiniz sorusuna gözyaşlarımız yağmura karışmıştı, adeta göğün kükrediği bir gündü.. Ruhunuzşad olsun.....

Narman'dayız ve hayatımda ilk kez dede, baba ocağında bi bayram günündeyiz... Acılı bir bayram günü... Narman ilçesi Erzurum'u n K.Doğusunda bir ilçe. Erzurum' a uzaklığı 90km. Kilimliköyü ise Narman'a 11 km uzaklıkta.. Tarihi seyir içerisinde Narman Bizans hakimiyetinde kalmış. Namuvran, Namevran isimlerini almış.. Bu bilgilere yer vermemin nedeni dedelerimizin 1850 yıllarda Rize Çammlihemşin'den Narman Beyliği'ne gelerek kendilerine birkaç külçe altın vererek buraları kendilerine yurt edinmeleridir... Bu anlattıklarım şehir efsanesi gibi algılanabilir ama yazılı kayıtlarda bunları doğrular derecede. Molla Memiş dedenin Gornes'e yerleştiği yanında bizim dedemiz olan Abdülaziz ise Kilimli köyünü kendilerine yurt edinir. Abdülaziz dedemizin çocukları: Bedir, Sefer, Cafer ve Alibey dedelerimiz köyde evlenirler ve bugün Karadenizden gelmelerinden dolayı kendilerine 'lazlar'denilen bu kalabalık aile dindarlıkları ve de cömertlikleri nedeni ilede 'hacılar' ismiyle bölgede saygın bir yer edinmişlerdir. Bugün bu köyün önemli bi kısmını nüfus olarak elinde bulunduran bu akraba topluluğu umarım bundan böyle daha güzel, daha köklü, kendine, atalarına yaraşır çalışmaların içerisinde olsunlar..

31 ekim 2011 ie 8 kasım 2011 arasında köyde geçirdiğim bu anlamlı günlerde benim zihnimde kalan güzel anılar oldu.. Ölümün o soğuk yüzüne, o can sıkıcı tarafına rağmen rahmete, birliğe, dostluğa, paylaşıma açılan bir yanına da şahit olduk. Şehir hayatının o savuruculuğuna, insanı adeta yaşayan bir ölü olarak bireyselleştirdiği modern zamanlarda, hala köylerimizde insanlığın muhtac olduğu, vicdanın derinliklerinde aradığı o masum, insani, vicdani, islami nüveler bulunuyor olması insanı ümitlendiriyor.. Bu anlamda sorumluluk yüklenen tüm akrabalarımı, büyüklerimi, kardeşlerimi saygıyla anıyorum.. İsmen zikretmem gerekiyorsa bu acı haberi alır almaz Bursa'dan İstanbul'dan gelen Karahan, Şengül ve Yılmaz ailelerine ve köyde bu birliği tesis etme gayreti içinde olan sevgili Suat'a, Yıldırım'a, Gürkan'a, Fuat hocaya, Ali ihvan ve Cemalettin abilere kalbi teşekkürlerimi sunuyorum. ölüm bize ne yakın/ ne uzak bize ölüm/ ölümsüzlüğü tattık / bize ne yapsın ölüm.. (NFK) anlattığım : bizim hikayemiz....

İNSAN: YÖNETEN VARLIK

Ak Parti Bursa/ Yıldırım İlçe Başkanımız kıymetli Hüdayi Yazıcı Bey'in desteği ile Gençlik Kolları Başkanı Okan Büyükdumlu Bey' in gayretleri ve misafirperverliği ile çok kıymetli dostlarımız K.Menteşe,S. Hocaoğulları, O. Yılmaz ve Kadın Kolları Başkanımız Z. Kardeş ile 'ortak akıl' ile yürütmüş olduğumuz 2012 eğitim seminerlerinden bahsetmek istiyorum.

Ayda iki kez gerçekleşen/ gerçekleşecek olan programlarda şunu amaçladık;Ak Partinin genel merkez düzeyinden,en üstten tutundan en alt kademe teşkilat birimlerine kadar, Ak Partili olanların özelinden, toplumun birçok kesiminin gündeminde olan/ olacak olan konuları kavramsal bir çerçeve içerisinde ele alıp, periyodik bir biçimde 1 yıl sonra bir siyasal sözlük etrafında konuşuyor olmak... Hayali bile güzel...

Öyle ki; seçtiğimiz konular gerçekten de her ne kadar bir iktidar partisinin gençlik kollarında konuşulan konular olsa da, ülkenin gündemini takip eden herkesi yakından ilgilendirecek kadar sahici,kuşatıcı ve de esas' tan konulardır diye düşünüyorum.

2002 Kasım' da kurulan , kuruluşundan itibaren dünyada belki de sosyolojik karşılığı olmayan seri bir toplumsal dönüşümün adresi olan Ak Parti siyasal anlayışını kavramak, kavramaya yardımcı olacak siyasal kodlar üzerine kafa yormak öncelikli hedeflerimiz arasındaydı.Öyle ki; seçtiğimiz konu başlıklarından da anlaşılacağı üzere; dünyada gençlik hareketleri, siyasal katılım, siyasallaşma , yerel yönetimler, kentlilik bilinci, bürokrasi , devlet yönetimi dış politika , iç politika , 2023 vizyonu,kriz yönetimi eğitim ,iletişim sosyal medya gibi ana başlıklar etrafında başta da belirttiğim gibi aslında sadece gençlerin değil bu ülkede yaşayan hepimizin ülkemize olan borcumuz adına kafa yormamız , üretmemiz gereken konular diye düşünüyorum. Gençleri bu anlamda kutluyorum, bize göstermiş oldukları tahammül , saygı ve de katılım adına.

Şubat ayının ilk programın da 'gençlik' ana başlığı etrafında konuştuk gençlerle.Dünya da gençlik hareketleri, gençlik örgütlenmeleri , ülkemizde askeri darbeler ,üniversitelerde gençlik olayları ,askeri darbelerin arka planın da gençlerin tutumları, genç subaylar konuştuğumuz alt başlıklardı.Gençlikten bahsederken M. Akif'in Asım ve de T. Fikret'in Haluk sembolleri üzerinden hareketle gençlik inşalarından söz ettik. Şubat ayının ikinci programında ise sevgili Servet Hocaoğulları'nın sunumuyla adeta bir beyin jimnastiğinin yaşandığı unutulmaz bir gece yaşadık.Siyasallaşma ana başlıklı programımızın alt başlıkları ise;siyasal hafıza, siyasal duruş, siyasallaşmanın kodları, okuma biçimleri,merkez- çevre.

Yerel yönetim ana başlığının konuşulduğu Mart Ayı'nın ilk haftasının da ise sevgili Oktay Yılmaz'ın sunumu vardı.Aslında siyasetin ister 'genel'i', ister 'yerel'i' konuşulsun, tartışılsın 'odak'ında' insan var.Aslında bütün yollar insana çıkıyor,onun hayatı, evreni, var olanı algılayışına nerden ve nasıl baktığına çıkıyor ki; ben gece boyunca Oktay Bey'in medeniyet ve insan vurgularından bunu anladım kendi payıma.

Kuran'da insan için kullanılan yeryüzüne halife olarak gönderilen 'insanı' aslında, imar edici olarak anlamamızın 'asrın çocuğu olan' modern zamanların müslüman'ının yeni bil dil oluşturma gayreti olarak algıladım .Namazın; vaktin yönetilmesi,orucun;iradenin yönetilmesi, infak ve zekatında; malın ve servetin yönetilmesi anlayışı gerçekten 'yeni bir dil' arayışının tezahürü olarak anlıyorum.

Yerel yönetimler konuşulursa elbette ki şehirden bahsedir. Sezai Karakoç'un Sürgün Ülkeden Başkentler Ülkesine isimli şiir şahkasında da ifade ettiği gibi, 'tüm türedi uygarlıkları bizde umursamadan (az da olsa Roma'yı hesaba katarak...) savaş ortamında olmasına rağmen 1000.yıldönümünü kutlayan Bağdat'tan, Semerkant'tan,Tebriz'den, İstanbul'dan Diyarbakır'dan Erzurum'dan Sivas'tan Üsküp'ten bahsedilir ki bu bize, şehirlerin ruhlarının/ kimliklerinin olduğu ipucunu verir. Bu bir medeniyet bakış açısıdır.

Bu beyin egzersizlerini kendi adıma oldukça manidar buluyorum. Sevgili başkan Okan Büyükdumlu'yu ve ekibini kutluyorum. Gençlikten olgunluğa geçişte, şehrimizi, ülkemizi imara aday isimler olarak görmeyi arzu ederken sözümü gene sevgili Oktay Yılmaz'ın bizim kuşak için söylediği bir ironiyle bitireyim; Bizler kayıp kuşaklar; atalarımızın ateşinin 'od'una mı yoksa, 'köz' ünemi sahip çıkmalıyız.

ARAYERDELİK / MARUZ KALMAK

Bursa Elif-der tarafından düzenlenen 31 mart 2012 cumartesi gecesi Atasoy Müftüoğlu'nun konuşmacı olarak katıldığı 'küresel çağda var olmak' isimli konferansı dinleme imkanı buldum.Uzunca zamandır kendimce takip etmekteyim 'bu çağın vicdani' olarak değerlendirdiğim Atasoy beyi. Denemelerini,söyleşilerini büyük bir heyecanla ve de titizlikle takip etmekteyim.

Analitik düşünmenin, büyük düşünmenin,fotoğrafın tamamına bakabilmenin, parça-bütün ilişkisi kurabilmenin, itirazlarda bulunabilmenin, hayır diyebilmenin, başkaları tarafından düşünmeye mecbur bırakılmamızın gereğini, nesne değil,aktif özneler olarak yaşama,hayata katkılar sunmamız gerektiğinin,vicdani olmanın yanında imani sorumluluğumuz da olduğunu ısrarla vurgulayan biri benim zihnimde Atasoy Müftüoğlu.

Parmak ayı gösterirken elbette ki parmağa değil ay'a bakmalıyız. Hakikate ulaşmada,anlam arayışımız da, bu serüvenimizde bir vesile olur diye umut ediyorum 'ırmağın içli sesini.'

Arayerdelik'den bahsetti konuşmasında, tarihimizin Batılılar tarafından yapıldığı / yazıldığı günlerden beri biz tarihte tatildegiz. Avrupa Uygarlığı Aydınlanma'dan beri kendini dinden bağımsız sayınca, bizde kendimizi beklide ona yakın kılmak için , kendi değerlerimizden aklımızı bağımsız kıldık..Ama sonucunda öyle bir tabloyla karşılaştık ki tam bir ara yerdelik yada maruz kalmak...Ne Batılı olabildik nede Doğulu..Maruz kalmak; bizden kaynaklandığı gibi,kendimizi aşan bir durumdur aynı zamanda. Belki de.tükenmiş çaresizlik . Bir tercihin,bir sürecin sonucu belki de.

Maruz kalmak üretmemektir; bilgiyi,kültürü,hayata dair, medeniyet diline ait ,içsel herhangi bir şey üretmemek,.varlığını başkalarına borçlu olmaktır..Elbette ki bunun kaçınılmaz sonucu da üretemediğiniz için başkaları tarafından üretilen her şeyi hem de fütursuzca tüketmek....

Atasoy Müftüoğlu'na göre günümüzün İslam dünyası tarih yapan değil,tarihi yapılan/ yazılan bundan dolayıdır ki;bunun sonuçlarına da katlanan, insanlık aileisinin alt kültür grupları muamelesi gören bir dünyadır. Bu bir zillet durumudur. Evrensel atalettir.Bundan kurtulmanın yolu şimdi ve hemen her bir müslümanın sorumluluk bilinciyle donanması ve zihinsel çabaya katkı sunmasıdır.Zihinsel dönüşümün ön koşulu zihinsel çabadır. Sayısal çoğunluklar yerine niteliğin gücüne kulak vermek ve de onu çoğaltmaktır..Çünkü kendimizi istatistiksel malzeme gibi gören bir barbarlıkla karşı karşıyayız.Rakamların dönüştürücü gücünün olmadığına inanıp, hayatımızın her alanında niteliği hakim kılmalıyız.Büyük soruları/ sorunları bulup onlara cevap bulmalıyız.

Sözü gene Atasoy Müftüoğlu'na bırakalım: 'kendi yetersizliğimizi konuşmak yerine hep dış etkiler üzerinde durmak gelişen olayları komplolarla/entrikalarla açıklamaya çalışmak kolayca bir yoldur.Hayatın hangi alanına yönelik olursa olsun o alanda zayıf ve yetersiz olduğumuz için sömürülüyoruz.'

Bu bizim hikayemiz..İki günümüzün bir olmadığı, her güne yeni bir zindellekle, yeni bir ufukla yeni bir dinginlikle uyanmamız umuduyla...

ŞARKIMIZ..

insanı başkalarının şarkısını söylemek yorar diyor İbrahim Tenekeci. İnsanın; kendisinin dinleyeceğ br öyküsü yada söyleyecek bir şarkısı yoksa eğer yorulmaya mahkumdur ve başkalarının şarkısını söylüyor olması mukadderdir... insan sosyal bir varlıktır..Bu sosyalliğinin yanı sıra aynı zamanda psikolojik bir vakiadır insan.. Eşref-i mahlukat ve esfel-i safilin dolayımında gezinip durur. Bu gezginlik döneminde mekana, zamana,tarihe tanıklık eder bu müstesna varlık. Bu uzunca destansı yürüyüşünde insan teki; ya etkiler yada etkilenir. Aktif bir öznedir yada edilgen bir nesnedir insan, tanıklık ettiği değerlerle tanıklığında/tanışıklığında. Kendini yasladığı değerlerle ifade ediyor,tanımlıyor,tanıyor, tanıklık ediyor insan kendi dışındaki her şeye..Hayatı kendine ya anlamlı kılıyor yada absürd diyor 'öte' taraftan bi bakışla...Kendi dışında ki kocaman bir dünyanın varlığına devingenliğine şahit oluyor, idealizm ile reelik arasında bocalayıp duruyor . Bu süreç içerisinde bu mücadelede insana bir melodi tutmasını öğretiyor,mırıldanıyor, içine atıyor, sesi boğulmaya çalışılıyor kimi zaman. Onun için insan yaşarken, yaşamaya çalışırken başkalarının değil elbetteki kendi şarkısını söylemeli yormamak yorulmamak için.Kendi öyküsünü dinlemeli kendi şarkısını söylediği gibi.

gideriz nur yolu izde gideriz
taş bağırdı sular dizde gideriz
bir gün akşam olur bizde gideriz
kalır dudaklarda şarkımız bizim.(NFK)

dudaklarda kalan şarkımızın söyleneceği zamanlara erişmek temennisiyle...

ANLAMAK ÜZERİNE..

İnsan yorulur bazen. İnsan tek'ini yoran elbetteki yaşamında bir çok sebep vardır.Ama bahsedeceğim etken diğerlerinden mahiyet olarak oldukça farklıdır.Bana sorsalar insanı yoran sebepleri sıralar mısın diye ; 'anlama' yı birinci sıraya yerleştirim.

Anlamak yorar insanı. Nasıl yormasın ki? Alışlagelmiş zihinsel durumunu, ona bağlı olarak tanzim ettiği hayatı, alışkanlıkları,tutum ve davranışları bunlardan da öte bunları belirleyen paradigması alabora olmaz mı insanın? Anlamak zihinsel bir çabadır aynı zamanda, farklı dünyalara yelken açmanın bir başka adıdır.Başka dünyaların varlığından haberdar olup, onların varlığını kabullenip, bu kabullerin,kendisinin anlam dünyasının zenginliğidir aynı zamanda.Bir yandan da, bu durum beraberinde sizi; uzun, meşakatli,yorucu,hüzünlü bir yolculuğun bekliyor olması demektir.Kafa konforunuz bozulmuştur artık. Anlam arayışınız sizi mutlaka farklı ve alışlagelmişin dışında bir yerlere götürecektir.O gideceğiniz yol ise; güllerle döşeli değil elbette. Hem kafa konforunuz bozulacak ve hem de 'sırçalı köşklerde' yaşama arzusu bir arada olmayacaktır. Ruhunuzu batağa saplamamışsanız, anlamış olmak; hayata, evrene,içindekilerine, olup bitenlere aldırış etmeme hakkına sahip değilsiniz demektir.

Bu aynı zamanda başka dünyaya uyanmak, başka bir dünyanın kapılarını aralamak anlamına gelir ki; gerçekten 'anlama' nın insanı ne hale getirdiğini bizlerde yaşayarak öğrenmiş oluruz.

Anlamak insanı gerçekten yoruyor fakat iyi ki yoruluyoruz çünkü biz insanız ve hüznü taşıyoruz ve biliyoruz ki; 'yalnız hüznü vardır kalbi olanın'...

HUZURSUZ KALP: ALİ ŞERİATİ.

2 NİSAN 2014 ÇARŞAMBA/ BURSA

İbrahim Paşa Kültür Merkezi' nin bu hafta ki konusu; 'Bir Bilge/Bir Şair başlığıyla 'huzursuz kalp Ali Şeriatı idi. Konuşmacı Mütefekkir Şair değerli ağabeyimiz Metin Önal Mengüşoğlu olunca, bu hür düşünce mektebinin bu akşam ki programını dinlemek zorunlu oldu. Bu toprakların Ali Şeriatı'si (cihan aktaşın betimlemesiyle) 1977 de şehit olan ali şeriatı yi anlatınca dinlemenin keyfini yaşamak istedik.

kısacık hayatında oldukça güzel, bereketli, anlamlı, çığır açan bir o kadarda çalkantılı işler sığdırmayı başarmış biri Dr Ali Şeriatı.

o bir çöl arslanı gibi. bir çalışmasına da adını veren kevir gibi (çöl) düşünce dünyası uçsuz bucaksız.

Hallac-ı Mansur'dan vazgeçmeyecek kadar mistik, Sartre ile münazara edecek kadar felsefi düşünen biri. Ülkemizde de birçok aydını derinden etkilemiş Massignon'dan beslendiği belli..

O bizleri rahatsız etmeye geldi, rahatsız da etti, rahatsız da oldu.

o diyordu ki; konforizm ruhun batağıdır. Ruhunu batağa bulaştırmamışlar, bu çağın vicdanı olabilirler.. O tanıklık etti, şahit oldu, şehadete ulaştı. Dr Ali Şeriatı daha gençlik yıllarında memlektinde ulusal cephe saflarında mücadeleye başlamış, takibata uğramış, Paris'te sosyoloji okurken düşünce dünyasını belirlemiş, İslam dünyasının ataleti üzerine kafa yormuş, Cezayir Bağımsızlık Savaşına bil-fiil katılmıştır.

Sadece düşünmemiş, düşünmeyi kendine yaşamayı başkalarına havale etmemiş, aktif özne olmuş. İnanıldığı değerler uğruna mücadele vermiş. Takip edilmiş ve Savak ajanları tarafından 1977 de şehit edilmiştir. Metin abinin ifadesiyle Ali Şeriatı konuşması gibi lirik bir hayatı olmuş. Coşkulu, hızlı, seri bir düşünce hayatı sahibini erkenden dar-ı bekaya göndermiş.. Yetişmiş olduğu memleketinde de statükoyla yıldızı barışmamış. Hatta zamanla İran'ın dini/ mezhebi kimliği onda Ali şiası / Safevi Şiası diye tasnif edilmiştir. İnsan üzerine çalışmaları, tahlilleri ari duru. Beşeriliği vehbi, insaniliği kesbi olarak ele alış önemli bir konu. Bizlerin ne kadar çok insan sak o kadar çok dertli olacağımızı ve dertlilik yanımızın bizleri kurtaracak bir yol olacağından bahsetmiştir hep.. Metin abi eserlerinden bolca örnekler verdi. Eserlerini tercüme eden yayınevlerinin daha ihtiyatlı bir dil kullandıklarını bunu iyiki de yaptıklarını yoksa bugün Türk okuyucununun Ali Şeriatı sevgisi ve de ilgisi belki de bu kadar olmayacaktı.

Ali Şeriatı bunca çalkantılı yanına rağmen, tutarsızlığına rağmen bizleri de rahatsız etmeyi başarmış biri. Demek ki insanın söylediklerinin kendi üzerinde karşılığı varsa, kelimer insanın neresinden çıkıyorsa, muhatabının orasına ulaşıyormuş. Rahatsız olduğundan dolayı, rahatsız etti bizleri. İyi ki de etti diyorum kendi adima. Rahatsız olmamıza rağmen bizlerde bu huzursuz kalbten vazgeçemiyoruz.

İnsanın Dört Zindanı isimli önemli eserinden bahsetti Metin abi.. Gençleri onu okumaya, anlamaya çalışmaya davet etti.

Bence Şeriatı coşkun akan bir ırmak. Tarihi, toplumu, insanı, sosyolojiyi, kevirini, yeniden yorumlayan bu huzursuz kalp, insanları; tarihin, toplumun, tabiatın zindanlarından sakınmaya çağırırken kendi zindanlarından bi-haber olsa bile; bizleri gerçekten rahatsız etti.

Ruhumuz konforizmin batağına saplanmamışsa, tarihte tatil de değilsek, sanırım bunda Dr. Şeriatı'nın de katkısı vardır diye düşünüyorum.

Benim bu gece aldığım notlar bunlardan ibaret.

GÖĞÜ DELEN ADAM

Kitap dostu arkadaşlarla haftada bir buluşup ayda bir kitap okuma programı yapıyoruz.Bu ayın ilk programını bu akşam icra ettik.İlk kitabımız Göğü Delen Adam.Ayrıntı yayınlarından çıkan kitap Almanca'dan Levent Tayla tarafından dilimize çevrilmiş ,yazarı Alman Erich Scheurmann.Samoa adasında yaşayan yerli,kabile Reisi Tuiavvi'nin Avrupa hakkındaki gözlemlerini içeriyor kitap.Bir kurgu mu değil mi bilemem ama,bir kabile Reisi üzerinden bir Batılının kendi içinden,modern dünyanın en buhranlı yıllarından Batı'ya bir nebze de olsa eleştirel bakışın özeti gibi de görülebilir Göğü Delen Adam.Doğayla iç-içe yaşayan bir insanın Batının kültürüne hangi gözle baktığının resmidir aynı zamanda kitap.Tuiavii'nin bilgece bakışının arka planı onun hayata sade,yalın bakışında gizli.Onun bilgeliği herhangi bir eğitime değil,doğal bir yalınlığa dayanmaktadır.Bu Bilge'ye göre Avrupa;kötü ruhu temsil ediyordu,masumiyetini korumak isteyenlerin sakınması gereken temel bir ilkedir.Avrupalıların edindiği tüm kültür değerlerine göre Tuiavii bir yanılığdan ibarettir;o bir çıkmaz sokak, "kültürsüz bir yerlidir." Tuivaii'ye göre ise;Avrupa kendilerine "ışığı getireceklerine inandırmışlardı " oysa ki ;ışığı getirmek yerine bizi de kendi karanlıklarına çeken" kötü ruhlardı.Samoa yerlisine bunu dedirten;yaşamda ki nesnelere ve süreçleri bir çocuk masumiyeti ve doğallığıyla ve gerçek sevgiyle gözlemleyip yorumlamasından başka bir şey değildir. güneydenizli yerlisi Kabile Reisi basit düşünceleriyle,doğal yaşamıyla,sıradan ama bilgece derinliği olan bakışaçısıyla Batı'nın Tanrı'larını kendi elleriyle yok edip onun yerine ölü tabular koyduğunun haykırışıdır adeta. Papagali;Beyaz Adam demek.yabancılar da anlaşılır.Samoa'ya ilk misyonerler bir yelkenliyle geldiklerinde yerliler bu yelkenliyi Ufuk'ta bir delik olarak görmüşler.Beyaz Adam yelkenliden çıkıp Göğü delip gelmiş ti. Bir ironi ama ;modern dünyanın açmazını şiirsel bir metaforla özetlemiş adeta.1920'lerde yazılmasına rağmen güncelliğini koruyor ve adeta modern Papagali göğü delmeye devam ediyor.

RAMAZANNAME 1.

kalbim acıyor. sevinç iklimlerinden geçiyoruz.acımızın hafiflemesi gerekir diye düşünüyorum. kendimi teselli ediyorum.'korku ve ümid ' arasında gel-git ler yaşıyorum.bu iklimi daha yoğunca yaşamak içselleştirmek orda olmak 'olmak' istiyorum.'görünür olmanın' hafifliğinden sıyrılmak/kurtulmak,onun albenisine kapılmayı zihnimde bitirmek,sadeliğin belkide aradığım çıkış yolu olduğuna inanmak rahatlatıyor beni bu güzel ramazan iklimin de. okumak anlamak kavramak ve tekrar tekrar bulmak derindeyim.çünkü biliyorum ki geleceğin dünyasını inşa (çok büyük bir iddia olsa da)insan unsuru ve de bizim kendi gerçekliğimizle/tercihimizle doğru orantılı olduğundan bende başlayıp bede biten bir dönüşümle ilgili bir hadisedir diye düşünüyorum. bunun için öncelikle kendime;titre ve kendine gel diyorum.kendimdeyim.gece. biliyorum.sahur vakti.kavramlar tahliller analizler büyük büyük laflar, söylevler demeçler büyük insanlık idealleri inanın bunların hepsi bir ney üflemesi kadar,gece sessizliği kadar,yıldız ışıltısı kadar tesir etmiyor ... şimdi vakit gece/en uygun zamanıdır düşlerin...

BEN KARDEŞİMİN BEKÇİSİYİM

Burası dünya, artistlik yapmaya gerek yok. Herkes nasıl olsa ölecek,birbirimizi öldürmeye gerek yok diyor,okurken bizi dinlendiren şair İbrahim Tenekeci.Çok unuttuk hatırlamak da istemiyoruz, iyiki unutuyoruz diyorum unutmamanın bir yönü rahmettir insan unutmazsa çıldırır. Unutmamak ta bir vechesiyle önemli.iki ucu da hassas bir denge de tutulursa unutmak da, unutmamak da faydalı olur zannımca. Geçmiş unutulmayacak kadar önemli, gelecek; ıskalanmayacak kadar değerli.Etik felsefeci Emnaunel Levinas (etik i ontolojiden ayırıp,felsefenin sıradan bir disiplini haline sokan,'çıplak yüz; karşısındakini de soyar') diyen ünlü düşünürümüz insanın kavgasına temel teşkil edecek argümanını Tanrı'nın Kabil'e,Habil'in nerede olduğunu sordurur masumca ve cevabı oldukça ironik: Kabil bu masumca soruya, ben kardeşimin bekçisimiyim demişti. Bu masumca çıkış aslında her türlü ahlaksızlığın, ben merkezietçiliğin miladı sayılmıştır.Modern dünyanın fanileri olarak bizler, hayatlarını bilinçsizce idame eden zavallılarız artık.'Yaşlı bir bilge olmadan yaşlı bir ergen'olarak hayatını sonlandırıyor.Haz ve hız onun yaşama biçimi. Artık 'hazza koş elemden kaç' onu hayata bağlayan muharrik güç.Sonrası içler acısı geldiğimiz nokta.Hazzın ve hızın tuzağındaki modern insan birbirlerini hiç görmeden ölecek. Ölüm bile, ölümün soğuk yüzü bile bu yalnızlığa dokunaklı bir anlam ifade edemiyor.Bunca kalabalıklar içinde insan yalnız...

onun için ben kardeşimin bekçisiyim diyenlerdenim.

MEDENİYET KRİZİ

İBRAHİM PAŞA'DA BİR KÜLTÜR AKŞAMI

19 aralık 2018 çarşamba akşamı İbrahim Paşa Kültür Merkezinde,düşünür, yazar Metin Önal Mengüşoğlu tarafından sunulan, konusu oldukça iddialı ve bir o kadar da önemli olan 'medeniyet krizi ve çıkış yolları' konulu sunumu dinlemeye gittim. Oldukça keyif aldığımı söylemeliyim.

Medeniyet esaslı bir kavram. Üzerinde çokça konuşulmuş,tartışılmış,mülahazalar, müzakereler yapılmış.Metin abiye göre medeniyet kimsenin tekelinde değil,onu İslam Medeniyeti,Batı Medeniyeti diye kategorize etmeye gerek yok. Onun içindir ki; programın adı 'İslam Medeniyetinin Krizi ve de Çıkış Yolu' değil.Medeniyet Allah'ın mülkünde tüm insanlığın ortak çabasının adı. Orda duruyor,çalalayan,gayret edenin malı. Kesb ile elde edilecek bir iş. Sanıldığı gibi, her kültürün, inancın, etnisitenin medeniyeti yok.Medeniyet tektir ve Üstad Sezai Karakoç'un dediği gibi hakikat medeniyetidir.

Antoine de Saint-Exupery'in Küçük Prens'in de ki çölleşme ile Farabi'nin Medine-tül Fazıla'sında ki erdem arayışının kesişmesidir medeniyet.Medeniyetler tıpkı insan organizması gibidir İbn-i Haldun'un bahseddiği gibi; doğar büyür gelişir ve ölürler. Ölen bir medeniyet sonrası o imparatorluk bakiyelerinin devamı olan milletler kendi anlam arayışları içerisinde onu bulurlar.Aramakla bulunmaz, ama bulanlar mutlaka arayanlardır derler.B. Lewis' in 1960 larda Modern Türkiye'nin Doğuşu'nda da bahsettiği gibi;bu birmedeniyet tasarımı, bir toplumsal dizayn ameliyesi idi.Toplum onlar için bir labaratuvar malzemesi idi.1990 lardan sonra Samuel Huntington'un Medeniyetler Savaşı ve gene aynı yıllarda Fukuyama'nın Tarihin Sonu tezleri Batı'da; Doğu için varsayımlardı.Tarihin sonu olmadı ve hayat olanca hızıyla akmaya devam ediyor.Batı sözünü söyledi ve tüketti,İslam ise söyleyecek sözünü arıyor.

Sasani İmparatoru Cunduşapur'un dediği gibi;bilgi ve fazietin, pazu ve kılıçtan daha evla olduğuna inanıyoruz. Güc'ün Söz'üne değil,Sözün Güc'üne inananlardanız.Söyleyecek sözümüz var bu inanç yanında kesb ile sözümüzün bir gün yatağını bulacağına inanıyoruz.

NEDEN HERKES DALGIN DÖNÜYOR EVİNE ?

Hem yeni yıla hem de yeni yılın ilk ayına güzel bir programla girizgah yapmış olduk.Bursa Büyükşehir Belediyesi, kültür hizmetleri kapsamında İbrahim Paşa Kültür Merkezinde (Hür Düşünce Mektebi, isimlendirmesi M. Önal Mengüşoğlu'na ait.) Edebiyatın Ruhü:Şiir konulu geceden bende kalanları şöyle özetleyebildim.

Şiir ve şiiri doğuran arka plan üzerine Metin abiyi çok kez dinlemiştir.Her dinleyişimde ben de kendimi bambaşka vadilerde buluyorum.Yeni isimler, yeni yaklaşımlar ediniyorum ki; bu akşam yazının başlığına da konu olan muhteşem şiirin sahibi C.Kavafis' i ilk kez duyuyorum.

Şiir bir duyuş, bir hissediş,bir ifade biçimi. Hem de nasıl ki asırlar boyunca bu toprakların sesi soluğu olmuş. inanç metinlerini,akidevi risalelerini, kültürünü, töresini bu topraklar, şiirle ifade etmişler. Övgüsünü,yergisini,hicvini,naat'ını, mersiyesini,naziresini şiirle ifade etmişler.Bağdat şiir akşamlarından örnek verirken Metin abi,uzunca bir şiir okuyan şaire, irticalen hemen oracıkta nazire yapan bir şaire den bahsetti. Şiir o kadar içimizde, kalbimizde, toplumsal hayatımızın merkezinde.Dil buna yatkın. Kadim kültürümüz bunların sayısız örnekleriyle dolu.

Şiir şuurla akraba. Şiir farklı bir edebi disiplin. Diğer tüm edebi disiplinlerin tercümesi olurken,şiirin tercümesi olmaz denilir yada olsa da yazılmış olduğu o dildeki heyecanı duyurmaz.

İnsan kalbiyle düşünür.Şiir;insan kalbinin duygu boyutunu işler.Cahit Koytak şiirlerinde dil ile felsefeyi buluşturarak saflıkla bilgeliği aynı konpartmanda buluşturur.Sanat ibret levhasıdır. İbret ise,düşünmenin bir pozisyon almasına vesile olur.Hüzünlü bir mersiye,bir ağıt insanı bambaşka bir hale evirir.Şiirin dili tasvirici değil çağrışımcıdır.Nasreddin hoca ibrikle abdest alır, sol ayağına sıra geldiğinde su biter sol ayağını yıkayamaz ve namazda sol ayağını havada tutar bu durumu soranlara; o ayak abdestsizdir der. Gene Timur ve Nasreddin Hoca diyaloguyla başka bir örnek te şudur: rivayet odur ki;Timurlenk N Tusi' ye verdiği görevi yerine getirmedikten üzerinde çalışmış olduğu evrakları tomar halinde N Tusi' nin ağzına teperek zorla yedirir ve o görevi N Hocaya tevdi eder.N Hoca hemen pazara gider ve çokça miktar da yufka alıp Timur'un huzuruna çıkar Timur bunun anlamını sorunca bunları yutmanın hazım açısından daha kolay olduğunu söyler.

Bu toplumun mükteşebatı şiirdir dersek abartı yapmış sayılmayız.Toplum dini,kültürel, sosyal meselelerini şiir üzerinden anlatmıştır.Osmanlı son dönemi ile Cumhuriyet'in ilk yılları kültürel aktarımı gene hep ' söz' ün şiirsel anlatımıyla gerçekleşmiştir. M. Akif, N.Fazıl,Sezai Karakoç bunların canlı örnekleridir.Metin abiyi dinlerken geç farketmişim C.Kavafis'i zihnimde canlandırdım. Eve geldiğimde hemencecik o muhteşem şiirini Cevat Çapan çevirisinden defalarca okudum.Cahit Koytak, Nizar Kabbani şiirleri okudum.Sıcak Akdeniz sahillerine açıldı adeta yüreğim, ne Nizar Kabbani'yi ne de Kavafis'i görebildim ama;şiiri evrenselliğini ilkesel duruşu, insaniliği, insanın haksızlığa,zulme,olumsuzluklara başkaldırışını başka topraklardan gelen seslerde görünce mutlu oldum.Şiirin, kelimelerin adeta bir tetik mesabesinde olduğunu yeri geldiğinde sihirli bir oka dönüştüğünü gördüm.

neyi bekliyoruz böyle toplanmış pazar yerine
bugün barbarlar geliyormuş buraya
neden hiç kırırtı yok senetoda
senatörler neden yasa yapmadan oturuyorlar?
barbarlar geldi mi yasaları onlar yapacaklar....

neden bu beklenmedik şaşkınlık bu kargaşa?
nasıl da asıldı yüzü herkesin
neden böyle hızla boşalıyor sokaklarla alanlar
neden herkes dalgın dönüyor evine ?
çünkü hava karardı barbarlar gelmedi.
ve sınır boyundan dönen habecilere göre,
barbarlar diye kimseler yokmuş artık.

Peki,biz şimdi ne yapacağız barbarlar olmadan
bir çeşit çözümdü onlar sorunlarımıza....

evet.herkes evine dalgın dönüyor,çünkü hava karardı, barbarlar gelmedi.....

CÜMLE KURMAK

Hangi yaşta olursak olalım, tamamlanmamış cümlelerimiz vardır der Furuğ. Evet o genç yaşta söyleyemediklerini ardında bırakarak , iz bırakarak gitti. "Budur benim payıma düşen ." derken içli bir dokunuşla bize dokunarak, tılsımlı bir biçimde temas etti dokundu ve gitti.

Aslında her "insan tek"i içinde böyle değil midir ? Bizden öncekilerin atalarımızın anamızın babamızın tamamlayamadığı yarım bıraktığı kurguları tahayyülleri tamamlamak üzere koyulmuyor muyuz işe ? O heyecanla ilmik ilmik dokumuyor muyuz yazgımızı ? Ve sonra hayat yoruyor üzüyor kırıyor döküyor ve içten ahlar çektirerek benden bu kadara dercesine bizler de yarım bırakmıyor muyuz, ıskalamıyor muyuz hayatta bir çok şeyi ? Kurduğumuz cümleler esrik, boğazımızda düğümleniyor anlama/anlamlandırma çabalarının verdiği ağır maliyet ve yorgunlukla bitmeyen cümlelerimizi yarına, yarınlarımıza, bizden sonrakilere, çocuklarımıza bizi anlayanlara bizi sevenlere değer verenlere kıymet bilenlere yorulmak isteyenlere bırakmıyor muyuz ?

Kalbi , kalbimize yakın olanlara yarım bıraktığımız cümleleri bırakıyoruz. Tanrı karşısında acz ve hiçliği terkimize alarak bitiremediği cümlelerin bilincinde olarak bende Furuğ gibi, hangi yaşta olursak olalım nerede hangi yaşta ölürsek ölelim tamamlanmamış cümlelerimizin var olduğunu hesaba katarak tamamlanma gayretiyle güzel cümlelere yelken açıyorum.

Nihat DAĞLI'nın dediği gibi "Keşke bulsam beni, artık acının önünde diz çökmemeyi öğretiyorum sancıma. "